

Evje og Hornnes kommune
- hjertet i Agder

Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan 2021 – 2024

og

Årsbudsjett 2021

Kommunestyrets vedtak
10.12.2020

Visjon:

Hjertet i Agder

Overordnet målsetting:

Videreutvikle Evje og Hornnes til et pulserende regionsenter i Agder

Innhold

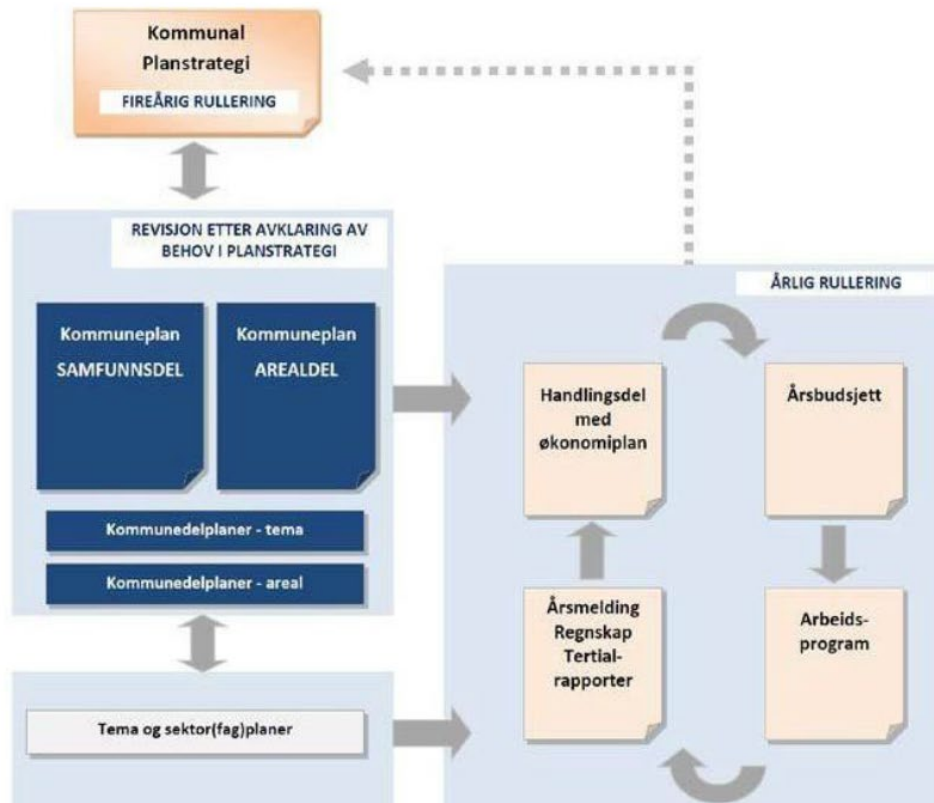
INNLEDNING	4
Handlingsdelen	4
Økonomiplanen	4
SATSINGSOMRÅDER	5
1. LEVEKÅR - mangfold gir muligheter!.....	5
Tidlig oppdagelse og innsats	5
Samfunnssikkerhet	5
Tilrettelegging	6
2. KULTUR, FRITID OG FRIVILLIGHET - et godt og variert kultur- og fritidstilbud til alle!	7
Lokalhistorie- og kultur.....	7
Identitet.....	7
Forutsigbarhet og samarbeid.....	7
Barn og unge	8
Mangfold og kvalitet.....	8
3. NÆRINGSUTVIKLING - tradisjonsrik og nyskapende!	9
Reiseliv og turisme	9
Nærings- og handelsutvikling	9
Kompetanse	9
Utbygging	10
Landbruk.....	10
4. REGIONSENTER - gjennom vekst og utvikling skaper vi et sterkt regionsenter!	11
Vekst og utvikling.....	11
Regionen som bosted.....	11
Evje som tettsted og handelssenter.....	11
Kultur og opplevelse	12
Trafikalt knutepunkt	12
TILTAK I HANDLINGSDEL OG ØKONOMIPLAN 2021 - 2030	13
Levekår	13
Kultur, fritid og frivillighet.....	16
Næringsutvikling	18
Regionsenter Evje.....	20
ØKONOMIPLANENS TALLDEL	22
Overordnede betingelser –prognose for gjeld, driftsresultat, finansinntekter og skatt og rammetilskudd.....	22
Bevilgningsoversikt drift, budsjett og regnskapsforskriften §5-4, 1. ledd	24
Bevilgningsoversikt drift, til rammeområdene, budsjett- og regnskapsforskriften §5-4, 2. ledd	25
Bruk/avsetning fra og til fond i økonomiplanperioden:	26
Økonomisk oversikt drift etter art, budsjett og regnskapsforskriften §5-6.....	27
Bevilgningsoversikter – investering, budsjett- og regnskapsforskriften, §5-5, 1. ledd	28
Økonomiplan til fordeling, budsjett og regnskapsforskriften §5-5, 2. ledd	29
Tilskudd til andres investeringer, investeringer i aksjer og andeler, og utlån av egne midler, budsjett og regnskapsforskriften §5-5, 2. ledd.....	30
SAKSFRAMLEGG - TEKSTDEL BUDSJETT 2021 OG ØKONOMIPLAN 2021 – 2024	31
INNLEDENDE KOMMENTARER	31
FRIE INNTEKTER 2021 – UTVIKLING FOR LANDET SOM HELHET FOR EVJE OG HORNNES	
SPEIELT	31

Satsinger innenfor veksten i frie inntekter, korreksjoner av/særskilte fordelinger i rammetilskuddet.....	32
Ressurskrevende brukere.....	33
Covid-19 - ekstrabevilgning.....	33
Eiendomsskatt	33
ANDRE OVERORDNEDE TEMAER	34
Lønn og pensjon	34
Renter og avdrag – ordinære lån	34
Startlån.....	34
Kraftfond /konesjonsavgifter.....	34
UTFORDRINGER I BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN	35
Agder energi	35
Overordnede betingelser – befolkningsutvikling, skatt og rammetilskudd.....	35
Andre budsjettutfordringer.....	36
Positive utviklingstrekk.....	36
FINANSIELLE MÅLTALL I FRAMLAGT BUDSJETT/ØKONOMIPLAN	36
Netto driftsresultat:.....	36
Lån, egenkapital og disposisjonsfond	37
ARBEIDET MED BUDSJETTET FOR 2021/ØKONOMIPLANEN 2021 - 2024.....	38
MULIGHETSROM FOR Å FORBEDRE DEN ØKONOMISKE SITUASJONEN.....	40
KOMMUNEPLANENS HANDLINGSDEL OG ØKONOMIPLAN	42
EGENANDLER, HUSLEIER, GEBYRER MV.	44
SØKNADER FRA EKSTERNE I FORBINDELSE MED BUDSJETTET FOR 2021	45
Innarbeidede søknader/tilskudd:.....	45
Ikke innarbeidede søknader:.....	45
OMTALE AV ENHETENE.....	45
Felles innledning	45
Interkommunale samarbeid og annet eksternt.....	46
Politiske styrings- og kontrollorganer	47
Sentraladministrasjonen	48
Enhet for kultur.....	49
Innledning skolesektoren	50
Hornnes barneskole.....	50
Evje barneskole	51
Evje ungdomsskole og voksenopplæring.....	51
Enhet for barnehage	52
Innledning – enhetene under helse og omsorg.....	53
Helse og familie	53
Pleie og omsorg	57
Lokalmedisinske tjenester.....	58
Drift og forvaltning.....	58
INVESTERINGSBUDSJETTET	59
Framtidige investeringsbehov	59
Investeringsprosjekter i økonomiplanperioden.....	60
FORMELT GRUNNLAG	61
KOMMUNESTYRETS VEDTAK:	62

INNLEDNING

Handlingsdelen

Handlingsdelen er en konkretisering av kommuneplanens samfunnsdel. Handlingsdelen angir hvordan kommuneplanen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig.

Figur 1. Det kommunale plansystemet.

Handlingsdelen er delt inn etter tema på samme måte som kommuneplanens samfunnsdel. Denne delen peker på hvordan strategier og føringer skal følges opp, anbefalte utredninger og planer, prosjekter og enkelttiltak som det skal jobbes med.

I Evje og Hornnes kommune har man valgt å samordne handlingsdelen med økonomiplanen.

Økonomiplanen

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte. Det skal være midler til å dekke utgifter og oppgaver som er satt opp i planen.

Økonomiplanen er 4-årig og skal revideres hvert år. I Evje og Hornnes kommune vedtas den sammen med årsbudsjett for kommende år.

SATSINGSOMRÅDER

1. LEVEKÅR - mangfold gir muligheter!

Tidlig oppdagelse og innsats

Mål:

- Vi skal legge til rette for at alle skal føle trygghet og tilhørighet.

Strategier:

- God kvalitet på tilbudet som gis
- Fokus på å løse problemer ved å ta tak i dem tidlig
- Lytte til og involvere brukerne slik at de kan gjøre gode valg
- Barnehage- og skolemiljø med nulltoleranse mot mobbing
- Helhetlig og langsiktig satsing i rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid (SLT)

Føringer:

- Jobbe for å være i front når det gjelder å skaffe kompetent personale gjennom etter- og videreutdanning og rekruttering.
- Videreutvikle modell for tidlig innsats i barnehage og skole
- Ha fokus på nettvett og digital dømmekraft
- Arbeide for å styrke det tverrfaglige samarbeidet mellom tjenestene med fokus på god kvalitet
- Jobbe for etablering av miljøteam i skolen
- Videreføre arbeidet med samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak
- Jobbe for å etablere aktivitetsvenn- ordning
- Følge opp tiltak i handlingsplan mot barnefattigdom
- Sørge for oppdatering og aktiv bruk av oversiktsdokument folkehelse som grunnlag for tjenesteutvikling
- Arbeide for å videreutvikle skolehelsetjenesten
- Arbeide for å styrke det forebyggende og helsefremmende arbeide blant eldre
- Følge opp boligpolitisk handlingsplan

Samfunnssikkerhet

Mål:

- Vi skal skape trygghet for innbyggerne med hensyn til liv, helse og eiendom

Strategier:

- Sikkert samfunn
- Begrense forurensing
- Bærekraftig samfunnsutvikling

Føringer:

- Jobbe for å utrede klimakonsekvenser, slik som flomsonekartlegging av bebygde områder
- Stimulere til mer effektiv energibruk, bruk av alternative energiformer og mer klimavennlige løsninger
- Følge opp handlingsdel i kommunens Trafikksikkerhetsplan
- Utrede muligheten for lokalbuss mellom Hornnes og Evje
- Kartlegge oljekjeler og informere om støtteordninger
- Ta hensyn til klimaendringer i all planlegging
- Fokus på aktiv skogpleie for å binde Co2
- Videreføre arbeidet med overvåking avrenning fra Flåt gruveområde
- Fokus på forurensning fra landbruket
- Forebygge nedbygging av matjord
- Videreføre det interkommunale beredskapssamarbeid i Setesdalsregionen i forhold til risiko- og sårbarhetsanalyser, planverk og øvelser
- Revidere klima- og energiplanen

Tilrettelegging

Mål:

- Vi skal sørge for at alle får hjelp til å mestre hverdagens utfordringer

Strategier:

- Fokus på samarbeid mellom fagområder
- Fremme likestilling, inkludering og mangfold.
- Videreutvikle det systematiske folkehelsearbeidet
- Ruste skolen til å kunne gi et godt grunnskoletilbud og ta imot framtidig befolkningsvekst.
- Videreutvikle rammevilkårene for kulturskolen
- Fokus på at alle elever skal gjennomføre videregående skole
- Utvikle voksenopplæringen til et attraktivt ressurscenter
- Styrke tettstedene Hornnes og Evje
- Synliggjøring av det som skjer av aktiviteter i kommunen
- Bidra til en trygg alderdom

Føringer:

- Jobbe for å bevare og skape gode møteplasser
- Legge til rette for økt tilgjengelighet slik at alle får like muligheter
- Arbeide aktivt for at mennesker med nedsatt arbeidsevne får utnytte sitt potensial
- Gjennomføre rehabilitering av Evjeskolene
- Jobbe for utbedring av uteareal/nærmiljøanlegg i kommunen
- Tilrettelegge for at eldre kan bo i eget hjem lengst mulig.
- Videreutvikle hverdagshabilitering og ha fokus på bruk av aktivitetsplan
- Jobbe for å ta i bruk velferdsteknologi
- Vurdere alternativ organisering og lokalisering av kulturskolen
- Arbeide aktivt for å bosette flyktinger i begge skolekretser
- Legge til rette for medvirkning i planprosesser (eldreråd, barn og unges representant, rådet for funksjonshemmede, ungdomsråd, skolemiljøutvalg)
- Arbeide for at likestillingsperspektivet er en naturlig del av planlegging, strategiarbeid, budsjettering og analyse i kommunens arbeid
- Videreutvikle voksenopplæringstilbudet i samarbeid med offentlige tjenester
- Jobbe for å legge til rette for praksisplasser (språk, nettverk, inkludering)
- Jobbe for datahjelp til eldre
- Fokus på universell utforming i planlegging
- Fokus på tilrettelagte tilbud til ulike brukergrupper
- Følge opp handlingsdelen i kommunens LIM –plan

2. KULTUR, FRITID OG FRIVILLIGHET - et godt og variert kultur- og fritidstilbud til alle!

Lokalhistorie- og kultur

Mål:

- Aktiv bruk av vår lokalhistorie og kulturarv

Strategier:

- Synliggjøre lokalkulturen
- Styrke lokalkunnskapen
- Bevare og videreformidle kulturarven

Føringer:

- Jobbe med å etablere kulturminnestier
- Utrede og utvikle opplevelsessenter for gruvehistorie og mineraler i Agder
- Utrede Hornnes hjelpefengsel som kulturminne og møteplass
- Jobbe for å få Flåt gruveområde på statsbudsjettet
- Jobbe for aktiv bruk av lokalhistorie og kulturminner i barnehage, skole og kulturskole
- Arbeide for å øke fokuset på lokal mat som kulturhistorie

Identitet

Mål:

- skape tilhørighet og fellesskap for alle

Strategi:

- Skape bevissthet og stolthet over vår historie og kulturarv.

Føringer:

- Videreutvikle tilbud i de nasjonale ordningene som den kulturelle bæremeisen, den kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokk
- Arbeide for å registrere og tilrettelegge for bruk av kulturminner

Forutsigbarhet og samarbeid

Mål:

- Utvikle et tettere samarbeid mellom frivillige og kommunen

Strategier:

- Verdsette det frivillige arbeidet
- Legge til rette for en langsiktig planlegging av tiltak
- Legge til rette for gode rammebetingelser.

Føringer:

- Synliggjøre muligheten for å delta i frivillig arbeid
- Arbeide for å styrke samarbeidet mellom kommunen og frivillige
- Arbeide for å markere frivilligdagen
- Arbeide for å utvikle Frivilligsentralen som en koordinator
- Jobbe for at aktivitetskalenderen holdes løpende oppdatert og brukes aktiv.

Barn og unge

Mål:

- Vi skal tilrettelegge for at barn og unge kan ha en aktiv hverdag

Strategier:

- Barn og unge skal prioriteres
- Medvirke til god kvalitet og trygge bomiljø
- Nærfriluftsliv og tilgjengelighet

Føringer:

- Legge til rette for at barn og unge får medvirke i planprosesser
- Stille krav til størrelse på lekeplasser i reguleringsplaner
- Legge til rette for gode nærmiljøanlegg

Mangfold og kvalitet

Mål:

- Vi skal ha et mangfold av aktiviteter for alle aldersgrupper

Strategier:

- Fokus på å legge til rette for aktiviteter som er tilgjengelige for alle
- Skape aktivitet og tilhørighet for alle
- Sørge for at vi har kompetanse innen fagområdene

Føringer:

- Arbeide for et fritidstilbud som er helsefremmende og av høy kvalitet
- Utrede muligheten for etablering av et motorsportsenter
- Arbeide for en plan for utvikling og drift av turløyper i nærområdet.
- Jobbe for å styrke nærfriluftslivet gjennom etablering av sentrumsnære turstier
- Arbeide for å utvikle bredere spekter av anlegg og aktivitetstilbud innen kultur, idrett og friluftsliv
- Videreutvikle biblioteket som en sosial møteplass med et bredere tilbud

3. NÆRINGSUTVIKLING - tradisjonsrik og nyskapende!

Reiseliv og turisme

Mål:

- Vi skal ha økt besøkstall i kommunen

Strategier:

- Styrke egen identitet
- Tettere samarbeid om reiseliv i indre Agder
- Synliggjøring av aktiviteter
- Knytte kommunen sterkere sammen

Føringer:

- Jobbe for bedre kommunal informasjon
- Bruke områdets særegne geologi som grunnlag for turisme
- Legge til rette for konsepter med lokal kultur, helse og næring.
- Jobbe for skilting og tilrettelegging av turstier
- Jobbe for skilting og tilrettelegging av kulturminner langs riksvei 9
- Utrede muligheten for etablering av lokal sommerbuss mellom turistfasiliteter
- Videreutvikle turistinformasjonen
- Jobbe for å få til en sammenhengende tursti Dåsnes- Evjemoen- Evje sentrum

Nærings- og handelsutvikling

Mål:

Vi skal tilby tjenester og kompetanse innen næringsutvikling til regionen

Strategier:

- Utvikle faglige nettverk
- Legge til rette for offentlige arbeidsplasser

Føringer:

- Være pådriver for etablering av næringsforening
- Utvikle informasjonspakke til mulige etablerere av nærings- og handelsvirksomhet
- Vurdere videreføring av næringsfond
- Jobbe for å etablere helsesenter for regionale helsetjenester

Kompetanse

Mål:

- Vi skal ha et attraktivt arbeidsmarked i kommunen

Strategier:

- Ha fokus på å finne tiltak som stimulerer til etablering av kompetanse-arbeidsplasser
- Øke kompetanse og kunnskap i bedriftene
- Øke kunnskap og forståelse for næringslivets betydning og utfordringer

Føringer:

- Legge til rette for et økt antall og mangfold i arbeidsplasser
- Tilrettelegge for samarbeid næringsliv og voksenopplæringen for utvikling av relevante kurs- og opplæringstilbud
- Jobbe for etablering av et tilbud om sommerjobb for ungdom
- Legge til rette for en arena for dialog mellom næring og kommunestyret

Utbygging

Mål:

- Tilby attraktive utbyggingsarealer

Strategier:

- Ha spesielt fokus på næringstomter
- God infrastruktur

Føringer:

- Legge til rette for en bærekraftig utnyttelse av arealer til boligbygging, fritidsbebyggelse og næring.
- Legge til rette for tomter med varierende størrelse, kvalitet og attraktivitet
- Arbeide for å etablere flere ladestasjoner
- Videreføre kommunens tilskuddsordning for etablering av fiber
- Legge til rette for næringstomter nært tilknyttet riksvei 9

Landbruk

Mål:

- Vi skal ha et aktivt landbruk

Strategier:

- Synliggjøre og legge til rette for mangfoldet innen jordbruk og skogbruk, og verdien av dette.

Føringer:

- Jobbe for å ha tilskudd til investeringer som sikrer et aktivt landbruk i kommunen.
- Videreføre kommunens samarbeid med Naturligvis

4. REGIONSENTER

- gjennom vekst og utvikling skaper vi et sterkt regionsenter!

Vekst og utvikling

Mål:

- Få flere innbyggere til kommunen

Strategier:

- Tilby etterspurte spesialfunksjoner
- Tilby et variert tilbud innen utdanning
- Positiv og god mottakelse av nye innbyggere til kommunen
- Videreutvikle oss sammen med våre nabokommuner
- Synliggjøre positive hendelser i kommunen
- Lett tilgjengelig informasjon om kommunen til nyetablerere

Føringer:

- Utvikling og etablering av opplæringstilbud i samarbeid med næringsliv og offentlige etater
- Jobbe for å sikre attraktive og varierte utdanningsprogram ved Setesdal videregående skole avdeling Hornnes
- Arbeide for etablering av flere offentlige og private tjenester til regionen
- Videreutvikle en velkomstpakke til nye tilflyttere
- Fortsatt fokus på bruk av lokalkultur i profilering av kommunen
- Fokus på internasjonalt samarbeid

Regionen som bosted

Mål:

- Utvikle regionen som bosted

Strategier:

- Sentrumsnære boligtomter
- Tettere samarbeid i regionen for å fremme det gode liv i Indre Agder

Føringer:

- Planlegge boområder i tilknytning til offentlige tjenester i kommunen
- Støtte opp om regionsamarbeidet

Evje som tettsted og handelssenter

Mål:

- Levende sentrum til enhver tid

Strategier:

- Dialog og samhandling mellom kommune og næringsliv
- Sentrumsutvikling
- Møteplasser

Føringer:

- Vurdere om kommunen skal gå til anskaffelse av SIK-tomta
- Utrede muligheten for etablering av bibliotek og offentlige servicetjenester i sentrum
- Videreutvikle sentrum slik at man får mer variert handel og flere tjenester.
- Videreutvikle sentrum til å bli et møtested for opplevelser.

Kultur og opplevelse

Mål:

- Tilby et mangfold av aktiviteter av høy kvalitet

Strategier:

- Fokus på idrettsaktiviteter til hele regionen
- Støtte opp om større, kulturelle arrangement som regionen etterspør
- Kommunen som knutepunkt for gruvehistorie og mineraler

Føringer:

- Videreutvikle nettside med aktivitetskalender
- Støtte opp om større arrangementer som Naturligvis og Landsskytterstevnet
- Jobbe for å sikre tilgjengelig areal på Evjemoen til større arrangement
- Utrede muligheten for å tilrettelegge for et opplevelsessenter for gruvehistorie og mineraler

Trafikalt knutepunkt

Mål:

- Være et kollektivknutepunkt i Agder

Strategier:

- Ha fokus på standardheving på vegene i regionen
- Bidra til å sikre og øke det kollektive tilbudet

Føringer:

- Være pådriver for bedre kollektivt transporttilbud til Arendal og Kristiansand
- Videreføre samarbeidet om gul stripe til Hovden
- Arbeide for at riksvei 9 blir en nasjonal turistvei
- Fokus på standardheving av riksvei 9 og fylkesvei 42

TILTAK I HANDLINGSDEL OG ØKONOMIPLAN 2021 - 2030

Levekår

Tema, mål og føringer	Konkretisering av føringer	Ansvar	Økonomi	2021-2024				2025 2030
				2021	2022	2023	2024	
Tidlig oppdagelse og innsats								
Mål: Vi skal legge til rette for at alle skal føle trygghet og tilhørighet.								
Skaffe kompetent personell gjennom etter- og videreutdanning og rekruttering	Kompetanseplan for barnehage, voksenopplæring, grunnskole, helse og omsorg	Alle		x	x	x	x	x
Videreutvikle modell for tidlig innsats i barnehage og skole	Tidlig innsats 1.-4.trinn	Skole		x	X	x	x	x
	Utrede grunnlag for større voksentetthet i 1.klasse	Skole	utredes	x				
	Videreutvikle modell for tidlig innsats med utgangspunkt i kompetansehevingsprogram Barn i rusfamilier (BIR) og spesialpedagogisk hjelp	bhg, skole, hfam	utredes			x		
	Videreutvikle og forsterke foreldreveiledning for førstegangsforeldre gjennom tilbud om foreldreveiledningskurs. Levekårsutvalget holdes orientert om framdrift	Rådg Oppvekst Hfam	ivaretas innen ord. ramme					
Ha fokus på nettverv og digital dømmekraft	Tema i ordinær opplæring, og kompetanseheving foreldre, personale og elever (hvert 3. år)	Skole	ivaretas innen ord. ramme	x	x	x	x	x
Arbeide for å styrke det tverrfaglige samarbeidet mellom tjenestene med fokus på god kvalitet	Større fokus på utforming av helhetlig tjenestetilbud, vurdere organisasjonsstruktur	Hfam Plo	utredes 2021	x	x	x	x	x
Jobbe for etablering av miljøteam i skolen	Opprettelse av stilling som sosiallærer i barneskolene.	Rådg. Oppvekst	Utrede 2021	x				
Videreføre arbeidet med samordning av lokale rus og kriminalitets- forebyggende tiltak	SLT-modellen videreføres	slt-koord		x	x	x	x	x
	Utarbeide handlings- og tiltaksplan mot vold i nære relasjoner. Saken fremmes gjennom levekårsutvalget 1. halvår 2021.	Slt-koord Hfam						
Jobbe for å etablere aktivitetsvennordning	Arbeid gjennom Frivilligsentralen			x	X	x	x	x
Følge opp tiltak i handlingsplan mot barnefattigdom	Prosjekt familiesenter 2021, vurdere fast drift fra 2022	Hfam		x	x	x	x	x
Sørge for oppdatering og aktiv bruk av oversiktsdok. folkehelse som grunnlag for tjenesteutvikling	Oppdateres årlig og danner grunnlag for planarbeidet i kommunen	Alle		x	x	x	x	x
Arbeide for å videreutvikle skolehelsetjenesten	Fokus på gruppebasert tilbud fra helsesykepleier og andre fagpersoner	hfam, lmt, skole		x	x	x	x	x
Styrke forebyggende- og helsefremmende arbeid blant eldre	Følges opp kontinuerlig	plo, lmt						

Tema, mål og føringer	Konkretisering av føringer	Ansvar	Økonomi	2021-2024				2025 2030
				2021	2022	2023	2024	
Følge opp boligpolitisk handlingsplan	Oppfølging av tiltak i handlingsplanen innen eksisterende rammer	plo, hfam, d&f		x	x	x	x	x
	Samlokalisering av boliger for bedre ressursutnyttelse og kartlegge boligmasse og bruksområder	plo, hfam d&f	utredes	x	x			
	Boveiledning(miljøvaktmester) – vurdere fra prosjekt til drift i 2022	Plo Hfam			x	x		
Samfunnssikkerhet Mål: Vi skal skape trygghet for innbyggerne med hensyn til liv, helse og eiendom.								
Utrede klimakonsekvenser	Flomsonekartlegging Otra	d&f	Skjønns- midler	x				
Stimulere til mer effektiv energibruk, bruk av alternative energiformer og mer klimavennlige løsninger	Følges opp ved rehabilitering og etablering av kommunale bygg.							
	Gjennom opplæringen i grunnskolen vise verdien av effektiv energibruk og valg av energikilder knyttet til bærekraftig utvikling	skole		x	x	x	x	x
Følge opp handlingsdel i kommunens trafiksikkerhetsplan	Følge opp prioriteringer i trafiksikkerhetsplanens handlingsdel	d&f	Avsatt midler fra 2022		x	x	x	x
Utrede muligheten for lokalbuss mellom Hornnes og Evje		d&f	Utredes 2022		x			
Kartlegge oljekjeler og informere om støtteordninger								
Ta hensyn til klimaendringer i all planlegging	Følges opp i kommunens planarbeid	alle		x	x	x	x	x
Fokus på aktiv skogpleie for å binde Co2	Følges opp kontinuerlig	d&f		x	x	x	x	x
Videreføre arbeidet med overvåking av avrenning fra Flåt gruveområde	Følges opp kontinuerlig	d&f		x	x	x	x	x
Fokus på forurensing fra landbruket	Følges opp kontinuerlig	d&f		x	x	x	x	x
Forebygge nedbygging av matjord	Følges opp kontinuerlig	d&f		x	x	x	x	x
Videreføre det interkommunale beredskapsarbeid i Setesdalregionen i forhold til risiko- og sårbarhetsanalyser, planverk og øvelser	Følges opp kontinuerlig	d&f		x	x	x	x	x
Tilrettelegging Mål: Vi skal sørge for at alle får hjelp til å mestre hverdagens utfordringer								
Jobbe for å bevare og skape gode møteplasser	Videreutvikle samarbeidet med Frivilligsentralen også som møteplass			x	x	x	x	x
Legge til rette for økt tilgjengelighet slik at alle får like muligheter	Følges opp kontinuerlig	alle		x	x	x	x	x
	Utrede 5-dagers skoleuke	k.dir		x				
Arbeide aktivt for at mennesker med nedsatt arbeidsevne får utnyttet sitt potensial	Videreføre og vurdere videreutvikling av arbeidet til Soltun dag og aktivitetssenter	hfam		x	x	x	x	x

Tema, mål og føringer	Konkretisering av føringer	Ansvar	Økonomi	2021-2024				2025-2030
				2021	2022	2023	2024	
				Gjennomføring av rehabilitering Evjeskolene	Gjennomføres i tråd med kommunestyrets vedtak	skole		
Jobbe for utbedring av uteareal/nærmiljøanlegg i kommune	Utredning nærmiljøanlegg Evjeskolene sees i sammenheng med utredning og plan for nærmiljøanlegg og turveier i kommunen, se eget tiltak	evjeskoler	utredes 2021, kostnad 4 mill eks moms i 2022		x	x		
Tilrettelegge for at eldre kan bo hjemme lengst mulig	Videreutvikle hjemmetjeneste-tilbudet	plo		X	x	x	x	x
Videreutvikle hverdags-habilitering og ha fokus på bruk av aktivitetsplan	Tiltak med fokus på helse-fremmende og fysisk aktivitet	plo		X	x	x	x	x
Jobbe for å ta i bruk velferdsteknologi	Følges opp kontinuerlig	plo hfam		x	x	x	x	x
Vurdere alternativ organisering og lokalisering av kulturskolen	Alternativ organisering og samarbeid med andre kommuner følges opp	kultur,		x	x			
Arbeide for å bosette flyktninger i begge skolekretser	Følges opp kontinuerlig	hfam		x	x	x	x	x
Legge til rette for medvirkning i planprosesser	Gjennom elevråd, klubbstyre, Ungdomsråd, barn- og unges representant	Skole Kultur D&F		x	x	x	x	x
Arbeide for at likestillingsperspektivet er en naturlig del av planlegging, strategiarbeid, budsjettering og analyse av kommunens arbeid	Følges opp i kommunes planarbeid	alle		x	x	x	x	x
Videreutvikle voksen-opplæringstilbudet i samarbeid med offentlige tjenester	Plan for integrering 2020 – 2024	eus		x	x	x	x	x
Jobbe for å legge til rette for praksisplasser		alle		x	x	x	x	x
Jobbe for datahjelp til eldre	Ivaretatt av Frivilligsentralen. Biblioteket er tilgjengelig			x	x	x	x	x
Fokus på universell utforming i planlegging	Følges opp i kommunes planarbeid	alle		x	x	x	x	x
Fokus på tilrettelagte tilbud til ulike brukergrupper	Utredning av institusjonsplasser for eldre.	plo				x	x	x
	Rullering av barnehagebehovsplanen inkludert utredning barnehagetilbud	rådg. Oppv Øk.sjef		x	x	x	x	x
	Praksisplass for funksjonshemmede	hfam		x	x	x	x	x
	Utredning av boligbehov innen helse og omsorg, herunder behov for nye boliger til aktuelle brukergrupper.	hfam PLO	Utredes 2021	x				x
Følges opp handlingsdelen i kommunens LIM-plan	Følges opp kontinuerlig	d&f		x	x	x	x	x

Kultur, fritid og frivillighet

Tema, mål og føringer	Konkretisering av føringer	Ansvar	Øko-nomi	2021-2024				2025 2030
				2021	2022	2023	2024	
Lokalhistorie og kultur								
Mål: Aktiv bruk av vår lokalhistorie og kulturarv.								
Videreutvikle kulturminnestier	Følges kontinuerlig	lokal-lag komm.		x	x	x	x	x
Utrede og utvikle opplevelsessenter for gruehistorie og mineraler i Agder	Følges opp i samarbeid med Aust-Agder museum og arkiv	komm. aama						x
Utrede Hornnes hjelpefengsel som kulturminne og møteplass	Utvikle Hornnes hjelpefengsel	lokal org. kultur d&f		x	x	x	x	x
Jobbe for å få Flåt gruveområde på statsbudsjettet	Følges opp kontinuerlig	komm styret		x	x	x	x	x
Jobbe for aktiv bruk av lokalhistorie og kulturminner i barnehage, skole og kulturskole	Gjennom den kulturelle bæremeisen og den kulturelle skolesekken	bhg skole		x	x	x	x	x
Arbeide for å øke fokus på lokal mat som kulturhistorie	Gjennom den kulturelle skolesekken	skole		x	x	x	x	
Identitet								
Mål: Skape tilhørighet og fellesskap for alle								
Videreutvikle tilbud i de nasjonale ordningene som den kulturelle bæremeisen, den kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokk	Følges opp kontinuerlig	bhg skole kultur		x	x	x	x	x
	Tettere samarbeid mellom enhetene og lokalmiljøet	alle		x	x	x	x	x
Arbeide for å registrere og tilrettelegge for bruk av kulturminner	Følges kontinuerlig	d&f		x	x	x	x	x
Forutsigbarhet og samarbeid								
Mål: Utvikle tettere samarbeid mellom frivillige og kommunen								
Synliggjøre muligheten for å delta i frivillig arbeid	Informasjonsarbeid og synliggjøring i samarbeid med Frivilligsentralen	alle		x	x	x	x	x
Arbeide for å styrke samarbeidet mellom kommunen og frivillige	Samarbeide om enkelte aktivitetsdager – felles møte	kultur frivil. org		x	x	x	x	x
Arbeide for å markere frivilligdagen	Dele ut Frivillighetsprisen	kultur lag & foren.		x	x	x	x	x
Arbeide for å utvikle Frivilligsentralen som en koordinator	Følges opp kontinuerlig	frivil. sentral		x	x	x	x	x
Jobbe for at aktivitetskalenderen holdes løpende oppdatert og brukes aktivt	Synliggjøring, få enheter og frivillige organisasjoner til å melde inn tilbud og aktiviteter	alle serv. kontor		x	x	x	x	x

Tema, mål og føringer	Konkretisering av føringer	Ansvar	Økonomi	2021-2024				2025 2030
				2021	2022	2023	2024	
Barn og unge								
Mål: Vi skal tilrettelegge for at barn og unge kan ha en aktiv hverdag								
Legge til rette for at barn og unge får medvirke i planprosesser	Følges opp kontinuerlig gjennom eksisterende råd og utvalg for barn og unge	alle.		x	x	x	x	x
Stille krav til størrelse på lekeplasser i reguleringsplaner	Følges opp kontinuerlig	d&f		x	x	x	x	x
Legge til rette for gode nærmiljøanlegg	Følges opp kontinuerlig	alle		x	x	x	x	x
Mangfold og kvalitet								
Mål: Vi skal ha et mangfold av aktiviteter for alle aldersgrupper								
Arbeide for et fritidstilbud som er helsefremmende og av høy kvalitet	Videreutvikle eksisterende tilbud	alle		x	x	x	x	x
	Fritidstilbud i gruppe for barn med nedsatt funksjonsevne	HF		x	x	x	x	x
Utrede muligheten for etablering av motorsportsenter	Følges opp i arealplan og reguleringsplan	d&f		x	x	x	x	x
Arbeide for en plan for utvikling og drift av turløyper i nærområdet	Følges opp kontinuerlig	d&f		x	x	x	x	x
Jobbe for å styrke nærfriluftslivet gjennom etablering av sentrumsnære turstier	Følges opp kontinuerlig	d&f kultur		x	x	x	x	x
Arbeide for å utvikle brede spekter av anlegg og aktivitetstilbud innen kultur, idrett og friluftsliv	Kartlegging og samarbeid som grunnlag for plan for idrett, friluftsliv og kultur	alle		x	x	x	x	x
Videreutvikle biblioteket som en sosial møteplass med et bredere tilbud	Synliggjøre tilbudet, invitere lag og foreninger til å bruke lokalene, formidling	kultur m.fl		x	x	x	x	x

Næringsutvikling

Tema, mål og føringer	Konkretisering av føringer	Ansv.	Økonomi	2021-2024				2025 2030
				2021	2022	2023	2024	
Reiseliv og turisme								
Mål: Vi skal ha økt besøkstall i kommunen								
Jobbe for bedre kommunal informasjon	Fokus på åpenhet og lettere tilgjengelig informasjon på arkiv og innsynsystemer	service		x	x	x	x	x
	Bruke informasjonskanaler som når ut til mange.	service		x	x	x	x	x
Bruke områdets særegne geologi som grunnlag for turisme	Følges opp kontinuerlig	kultur		x	x	x	x	x
Legge til rette for konsepter med lokal kultur, helse og næring	Følges opp kontinuerlig	kultur næring		x	x	x	x	x
Jobbe for skilting og tilrettelegging av turstier	Samarbeide med lokale aktører, organisasjoner og grunneiere	d&f		x	x	x	x	x
Jobbe for skilting og tilrettelegging av kulturminner langs riksvei 9	Følges opp kontinuerlig	Setesdal region råd		x	x	x	x	x
Utrede muligheten for etablering av lokal sommerbuss mellom turistfasiliteter	Utredning gjennomføres	komm. direktør					x	
Videreutvikle turistinformasjonen	Følges opp kontinuerlig	komm. direktør		x	x	x	x	x
Jobbe for å få en sammenhengende tursti Dåsnes – Evjemoen- Evje sentrum		d&f						
Nærings- og handelsutvikling								
Mål: Vi skal tilby tjenester og kompetanse innen næringsutvikling til regionen								
Være pådriver for etablering av næringsforening	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Utvikle informasjonspakke til mulige etablerere av nærings- og handelsvirksomhet								
Vurdere videreføring av næringsfond	Vurdering av denne ordningen	komm. direktør		x				
Jobbe for å etablere helsesenter for regionale helsetjenester	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x

Tema, mål og føringer	Konkretisering av føringer	Ansvar	Økonomi	2021-2024				2025 2030
				2021	2022	2023	2024	
Kompetanse								
Mål: Vi skal ha et attraktivt arbeidsmarked								
Legge til rette for økt antall og mangfold i arbeidsplasser	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Tilrettelegge for et samarbeid mellom næringsliv og voksenopplæringen for utvikling av relevante kurs- og opplæringstilbud	Følges opp kontinuerlig	komm. direktør		x	x	x	x	
Jobbe for etablering av et tilbud om sommerjobb for ungdom								
Legge til rette for en arena for dialog mellom næring og kommunestyret	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Utbygging								
Mål: Tilby attraktive utbyggingsarealer								
Legge til rette for en bærekraftig utnyttelse av arealer til boligbygging, fritidsbebyggelse og næring	Følges opp i kommuneplanens arealdel	d&f		x	x	x	x	x
Legge til rette for tomter med varierende størrelse, kvalitet og attraktivitet	Følges opp i kommuneplanens arealdel	d&f		x	x	x	x	x
Arbeide for å etablere flere ladestasjoner								
Videreføre kommunens tilskuddsordning for etablering av fiber	Tilskuddsordningen følges opp kontinuerlig.			x	x	x	x	x
Legge til rette for næringstomter nært tilknyttet riksvei 9	Følges opp i kommuneplanens arealdel	d&f		x	x	x	x	x
Landbruk								
Mål: Vi skal ha et aktivt landbruk								
Jobbe for å ha tilskudd til investeringer som sikrer et aktivt landbruk i kommunen	Oppfølging av fast ordning vedtatt av kommunestyret	d&f		x	x	x	x	x
Videreføre kommunens samarbeid med Naturligvis	Følges opp kontinuerlig	service		x	x	x	x	x

Regionsenter Evje

Tema, mål og føringer	Konkretisering av føringer	Ansvar	Økonomi	2021-2024				2025 2030
				2021	2022	2023	2024	
Vekst og utvikling								
Mål: Få flere innbyggere til kommunen								
Utvikling og etablering av opplæringsstilbud i samarbeid med næringsliv og offentlige etater	Følges opp kontinuerlig	komm. direktør		x	x	x	x	x
Jobbe for å sikre attraktive og varierte utdanningsprogram ved Setesdal videregående skole avdeling Hornnes	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Arbeide for etablering av flere offentlige og private tjenester til regionen	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Videreutvikle en velkomstpakke til nye tilflyttere	Følges opp av servicekontoret	service		x	x	x	x	x
Fortsatt fokus på bruk av lokalkultur i profilering av kommunen	Følges opp kontinuerlig	alle		x	x	x	x	x
Fokus på internasjonalt samarbeid	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Regionen som bosted								
Mål: Utvikle regionen som bosted								
Planlegge boområder i tilknytning til offentlige tjenester i kommunen	Følges opp i kommuneplanens arealdel	d&f		x	x	x	x	x
Støtte opp om regionsamarbeidet	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Evje som tettsted og handelssenter								
Mål: Levende sentrum til enhver tid								
Utrede muligheten for etablering av bibliotek og offentlige servicetjenester i sentrum		komm. direktør					x	
Videreutvikle sentrum slik at man får mer variert handel og flere tjenester	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Videreutvikle sentrum til å bli et møtested for opplevelser	Følges opp kontinuerlig	kultur		x	x	x	x	x

Tema, mål og føringer	Konkretisering av føringer	Ansvar	Økonomi	2021-2024				2025 2030
				2021	2022	2023	2024	
Kultur og opplevelse								
Mål: Tilby et mangfold av aktiviteter av høy kvalitet								
Videreutvikle nettside med aktivitetskalender	Følges opp kontinuerlig	service		x	x	x	x	x
Støtte opp om større arrangementer som Naturligvis og Landsskytterstevnet	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Jobbe for å sikre tilgjengelig areal på Evjemoen til større arrangement	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Utrede muligheten for å tilrettelegge for et opplevelsessenter for gruvehistorie og mineraler	Sees i sammenheng med satsingsområde Kultur, fritid og frivillighet, tema Lokalhistorie og kultur, føring Utrede og utvikle opplevelsessenter for gruvehistorie og mineraler i Agder	komm aama		x	x	x	x	x
Trafikalt knutepunkt								
Mål: Være et trafikalt knutepunkt i Agder								
Være pådriver for bedre kollektiv transporttilbud til Arendal og Kristiansand	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Videreføre samarbeidet om gul stripe til Hovden	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Arbeide for at riksvei 9 blir en nasjonal turistvei	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x
Fokus på standardheving av riksvei 9 og fylkesvei 42	Følges opp kontinuerlig	ordfører		x	x	x	x	x

ØKONOMIPLANENS TALLDEL

De følgende sidene inneholder økonomiplanens talldel. Tallene er holdt i 2021-kroner.

Overordnede betingelser –prognose for gjeld, driftsresultat, finansinntekter og skatt og rammetilskudd

Kommunens finansielle måltall, vedtatt i kommunestyret i september 2021, lyder som følger:

- Administrasjonen bør legge fram et budsjettforslag med minimum 1,00 % netto driftsresultat. Netto driftsresultat i denne sammenheng skal være korrigeret for bundne fond. (i tabellen under vises både med og uten korreksjon for bundne fond).
- I budsjettet bør minimum 15 % av utgiftene til investeringer finansieres via egenkapital, det vil si via fond, overføring fra drift eller salg av eiendom/andre inntekter i investeringsregnskapet. Tilskudd til konkrete investeringsprosjekter kommer i tillegg.
- Kommunens disposisjonsfond skal være på minimum 8,5 % av driftsinntekter.
- Lånegjeld (utenom startlån og finansielle leasingavtaler) bør være på maksimum 80 % av brutto driftsinntekter.

I økonomiplanperioden ser netto driftsresultat slik ut (alle tall i hele 1000):

Netto driftsresultat	2021	2022	2023	2024
Netto driftsresultat ukorrigeret:	-3 820	-412	1 036	1 211
Netto driftsresultat i %	-1,19	-0,13	0,33	0,38
Netto driftsresultat korr for bundne fond:	-2 039	477	1 632	1 588
Netto driftsresultat i %	-0,63	0,15	0,51	0,50
Brutto driftsresultat	-9 406	-7 497	-5 367	-4 687
Brutto driftsresultat i %	-2,92	-2,36	-1,69	-1,47

Dersom vi korrigerer også for premieavvik på pensjon, ville resultatet se langt dårligere ut. I 2021 ville vi da ha et netto driftsresultat som er negativt med 2,05 %.

Tabellen under viser utvikling i ordinær lånegjeld (utenom startlån), disposisjonsfond og prosent for egenkapital i investeringsprosjekter i økonomiplanperioden (anslag på disposisjonsfond per 01.01.21):

Lån og handlingsregel	2021	2022	2023	2024
Inntekter ihht budsjett	321 738	318 162	317 961	319 160
Anslag: Refusjon syke- og fødselspenger	8 000	8 000	8 000	8 000
Totale inntekter	329 738	326 162	325 961	327 160
Gjeld 01.01	262 308	272 443	269 820	262 160
+ lån	21 000	8 700	4 000	4 200
-avdrag	-10 865	-11 323	-11 660	-12 040
Gjeld 31.12	272 443	269 820	262 160	254 320
Gjeld i % av driftsinntekter	82,62	82,73	80,43	77,74
Disposisjonsfond per 01.01:	31 980	29 131	29 608	30 390
Bruk disposisjonsfond	-2 849	0	0	0
Avsetning disposisjonsfond	0	477	782	838
Netto bruk disposisjonsfond	-2 849	477	782	838
Disposisjonsfond 31.12:	29 131	29 608	30 390	31 228
Disposisjonsfond i % av inntekter	8,83	9,08	9,32	9,55
Overføring fra drift til investering	810	0	850	750
Annen egenkapital i investering	1 580	1 580	230	130
Total egenkapital i investering	2 390	1 580	1 080	880
Investeringsutgifter	23 390	10 280	5 080	5 080
Egenkapital i %, investering	10,22	15,37	21,26	17,32

Som vi ser, oppfyller vi må-regelen for disposisjonsfond i hele perioden. Når det gjelder egenkapital på investeringer, ligger vi under bør-regelen i 2021. For låneandel kommer vi over 80 % i perioden, men kommer under 80 % i siste år i økonomiplanen. Skulle investeringene bli høyere i perioden vil det bli utfordrende å overholde regelen.

For låneporteføljen er det budsjettert med følgende lånerenter på flytende lån:

- 0,90 % i 2021
- 1,05 % i 2022
- 1,40 % i 2023
- 1,60 % i 2024

Ca. 1/3 av lånene har fast rente. I tillegg kommer rentekompensasjonsordninger og renter på investeringer på selvkostområdene, dette er med å nøytralisere virkningene av renteendring.

Startlån er vanskelig å forutsi, ettersom det er stor variasjon i utlån og også i ekstraordinære innfrielser. Når det gjelder startlån har vi imidlertid lagt opp til et innlån på 5 mill. per år.

Utover lån og endringer i pensjon forventes det ikke noen større endringer i vesentlige forpliktelser.

Finansinntekter:

Prognose finansinntekter				
(alle tall i hele 1000)	2021	2022	2023	2024
Utbytte Agder Energi	3 636	5 348	5 348	5 348
Ordinære renteinntekter	725	840	1 120	1 280
Renteinntekt, startlån	274	364	549	687
Forsinkelsesrente, inntekt	30	30	30	30
Andre renteinntekter	10	10	10	10
Totalt	4 675	6 592	7 057	7 35

Agder Energi er beregnet for 2021, utbyttegrunnlaget er dette året 340 mill. For senere år er utbyttegrunnlaget lagt på 500 mill og ligger på samme nivå i hele resten av økonomiplanperioden.

Når det gjelder renteinntekter fra Startlån, har vi naturlig nok større renteutgifter når disse inntektene går opp.

Utvikling i skatt og rammetilskudd:

(alle tall i hele 1000)	2021	2022	2023	2024
Skatt på inntekt og formue	87 350	87 250	87 250	87 250
Naturressursskatt	950	950	950	950
Rammetilskudd	145 000	144 400	143 800	143 800
Rammetilskudd – Covid 19*	2 969			
Eiendomsskatt	3 700	3 900	4 700	4 700
Sum skatter og rammetilskudd	239 969	236 500	236 700	236 700

KS sin prognosemodell er lagt til grunn. For årene 2022 – 2024 har vi lagt inn en årlig realvekst over kommuneopplegget på 0,5%, og forutsatt samme relative vekst på skatt og rammeoverføringer. Tilsvarende vekst er 0,5 % i opplegget for 2021. Framskrevne innbyggertall for kommunen er basert på SSB 4M.

Når det gjelder ekstra rammetilskudd – Covid 19 – vil vi motta ytterligere kr 1 000 000,- som er koblet opp mot kontrolltiltak vedrørende smittevern. Disse er foreløpig ikke lagt inn. Dette vil bli tatt i en budsjettjustering.

Konsesjonsavgifter kommer i tillegg med kr 872 000,- i inntekt per år. Når det gjelder eiendomsskatt, er det lagt til grunn at Fennefossen slår inn delvis fra 2022, med økning fra 2023. Disse tallene må vi komme tilbake til.

Bevilgningsoversikt drift, budsjett og regnskapsforskriften §5-4, 1. ledd

(Kommentar: Det gjøres oppmerksom på at regulert budsjett 2020 ikke nødvendigvis er endelig, dette er regulert budsjett på det tidspunkt da budsjettet ble vedtatt. Dette gjelder alle forskriftsrapportene.)

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift							
Økonomiplan							
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2019	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Generelle driftsinntekter							
Rammetilskudd	-143 293	-146 000	-150 200	-147 969	-144 400	-143 800	-143 800
Inntekts- og formuesskatt	-82 494	-84 350	-82 550	-87 350	-87 250	-87 250	-87 250
Eiendomsskatt	-2 911	-3 280	-3 280	-3 700	-3 900	-4 700	-4 700
Andre generelle driftsinntekter	-2 407	-2 255	-2 255	-2 044	-2 114	-2 138	-2 144
Sum generelle driftsinntekter	-231 107	-235 885	-238 285	-241 063	-237 664	-237 888	-237 894
Netto driftsutgifter							
Sum bevilgninger drift, netto	228 341	232 309	229 996	234 969	229 461	227 555	226 881
Avskrivninger	14 620	15 000	15 000	15 500	15 700	15 700	15 700
Sum netto driftsutgifter	242 961	247 309	244 996	250 469	245 161	243 255	242 581
Brutto driftsresultat	11 854	11 423	6 711	9 406	7 497	5 367	4 687
Finansinntekter/Finansutgifter							
Renteinntekter	-2 159	-2 812	-1 812	-1 039	-1 244	-1 709	-2 007
Utbytter	-9 146	-9 450	-9 450	-3 636	-5 348	-5 348	-5 348
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	5 971	6 818	5 018	3 724	3 884	4 694	5 117
Avdrag på lån	9 199	9 782	10 220	10 865	11 323	11 660	12 040
Netto finansutgifter	3 865	4 338	3 976	9 914	8 615	9 297	9 802
Moltpost avskrivninger	-14 620	-15 000	-15 000	-15 500	-15 700	-15 700	-15 700
Netto driftsresultat	1 099	761	-4 314	3 820	412	-1 036	-1 211
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	769	8 013	13 305	810	0	850	750
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-301	-1 505	-1 505	-1 781	-889	-596	-377
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	231	-7 269	-6 177	-2 849	477	782	838
Dekning av tidligere års merforbruk	-3 108	0	-1 310	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-2 409	-761	4 314	-3 820	-412	1 036	1 211
Frømført til inndekning i senere år (merforbruk).	-1 310	0	0	0	0	0	0
Negativt tall i 2019 = mindreforbruk							
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift, til rammeområdene, budsjett- og regnskapsforskriften §5-4, 2. ledd

§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift, Økonomiplan til fordeling pr. enhet

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2019	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Fra Bevilgningsoversikt:							
Til fordeling drift	228 341	232 309	229 996	234 969	229 461	227 555	226 881
Netto driftsutgifter pr. enhet							
Politiske styrings og kontrollorganer	2 822	2 382	2 403	2 619	2 451	2 619	2 451
Sentraladministrasjonen	32 329	17 145	17 185	17 244	17 154	17 154	17 154
Leirskolen	-157	0	0	0	0	0	0
Kultur	5 580	5 298	5 306	5 146	5 146	5 146	5 146
Interkommunale samarbeid og annet e	0	31 116	31 651	31 162	31 028	30 747	30 821
Hornnes skule	12 101	13 577	13 664	13 143	12 829	12 761	12 457
Evje Barneskule	19 650	20 439	20 610	20 927	21 186	21 186	21 186
Evje Ungdomsskule	18 361	19 833	19 883	19 706	18 754	18 979	19 315
Enhet for barnehage	20 498	20 910	21 272	19 940	19 200	18 957	18 957
Midt-Agder Barnevern og ppt	11 243	0	0	0	0	0	0
Helse- og familie	45 153	39 488	40 118	38 788	39 353	40 571	40 299
Pleie- og omsorg	42 524	44 090	44 134	45 687	45 768	42 768	42 768
Lokalmedisinske tjenester	1 225	1 610	1 610	1 547	1 586	1 586	1 586
Drift og forvaltning	30 542	29 751	30 043	27 752	26 348	26 348	26 348
Selvkost	-56	798	798	511	423	409	191
Finans	-8 086	-9 769	-9 769	-6 582	-9 144	-9 206	-9 328
Reservert for lønn/pensjon	-5 369	-4 339	-8 914	-2 621	-2 621	-2 471	-2 471
Netto for alle enheter	228 341	232 309	229 996	234 969	229 461	227 555	226 881

Tabellen over viser enhetenes rammer uten at man kan se hva som ligger inne av fondsbruk med mer, for eksempel på selvkostområdene. Derfor ser denne tabellen ut som om selvkostområdene er budsjettert med en netto utgift, mens det egentlig er budsjettert med en netto inntekt for å dekke inn gamle underskudd på renovasjonsområdet. Dette er fordi all bruk av/avsetning til fond og noen andre poster er trukket ut og vises i skjemaet bevilgningsoversikt drift i henhold til budsjett og regnskapsforskriften §5-4, 1. ledd. Vi ønsker derfor også å vise netto rammer per enhet, hensyntatt bruk av fond med videre. Da ser tallene ut som følger:

Enhet	2021	2022	2023	2024
Politiske styrings og kontrollorganer	2 619	2 451	2 619	2 451
Sentraladministrasjonen	16 923	16 883	17 083	17 083
Leirskolen	0	0	0	0
Kultur	5 146	5 146	5 146	5 146
Interkommunale samarbeid og annet eksternt	31 162	31 028	30 747	30 821
Hornnes skule	13 143	12 829	12 761	12 457
Evje Barneskule	20 927	21 186	21 186	21 186
Evje Ungdomsskule	19 706	18 754	18 979	19 315
Enhet for barnehage	19 940	19 200	18 957	18 957
Helse- og familie	38 354	39 353	40 571	40 299
Pleie- og omsorg	45 687	45 768	42 768	42 768
Lokalmedisinske tjenester	1 547	1 586	1 586	1 586
Drift og forvaltning	27 762	26 358	26 358	26 358
Selvkost	-369	-45	0	0
Finans	-239 927	-237 877	-236 291	-235 957
Reservert for lønn/pensjon	-2 621	-2 621	-2 471	-2 471
Sum	0	0	0	0

Endringer i rammene fra år til år er kommentert i tekstdelen og gjennomgås ikke ytterligere her.

Bruk/avsetning fra og til fond i økonomiplanperioden:

Denne tabellen viser hvilke fond som er planlagt brukt i økonomiplanperioden:

Enhet	Fond	2021	2022	2023	2024
(alle tall i hele 1000)	Bundne driftsfond, bruk:				
Sentraladministrasjonen	Fondsmidler til kompetanseheving skole	-50			
Sentraladministrasjonen	Barn med spesielle behov i barnehage	-71	-71	-71	-71
Sentraladministrasjonen	Etablering/tilpasning bolig	-200	-200		
Helse og familie	Familiesenter	-231			
Helse og familie	Psykolog – øremerket tilskudd	-203			
Selvkost	Vann	-667	-407	-207	-2
Selvkost	Avløp	-49	-52	-52	
Selvkost	Renovasjon				-121
Selvkost	Feiing	-90	0	0	0
Selvkost	Slam	-74	-107	-172	-68
Felles	Kraftfond	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Sum bruk		-2 734	-1 936	-1 601	-1 362
	Bundne driftsfond, avsetning:				
Drift og forvaltning	Viltfond	10	10	10	10
Selvkost	Renovasjon		97	21	
Finans	Avsetning avkastning div fond	41	34	58	54
Felles	Kraftfond	902	906	916	921
Sum avsetning		953	1 047	1 006	985
Sum	Bundne driftsfond	-1 781	-889	-596	-377
	Disposisjonsfond, bruk:				
Evje usk og voksenoppl.	Enhetsfond (finansiering overf. til inv.)	-414			
Felles	Fritt fond	-2 436			
	Disposisjonsfond, avsetning		477	782	838
Sum		-2 849	477	782	838

Økonomisk oversikt drift etter art, budsjett og regnskapsforskriften §5-6

Tabellen viser et negativt netto driftsresultat i perioden, utenom i 2023. Imidlertid er det i hele perioden bruk av bundne fond, og vi korrigerer for dette. I 2021 viser vi også resultatet korrigert for premieavvik:

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift

Økonomiplan

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2019	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Driftsinntekter							
Rammetilskudd	-143 293	-146 000	-150 200	-147 969	-144 400	-143 800	-143 800
Inntekts- og formuesskatt	-82 494	-84 350	-82 550	-87 350	-87 250	-87 250	-87 250
Eiendomsskatt	-2 911	-3 280	-3 280	-3 700	-3 900	-4 700	-4 700
Andre skatteinntekter	-2 068	-1 768	-1 768	-1 822	-1 822	-1 822	-1 822
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-12 054	-10 459	-10 459	-8 557	-8 449	-8 015	-8 293
Overføringer og tilskudd fra andre	-42 153	-28 219	-29 923	-26 096	-25 610	-25 306	-25 306
Brukerbetalinger	-10 837	-10 467	-9 872	-11 051	-10 765	-10 490	-10 490
Salgs- og leieinntekter	-35 641	-35 415	-35 415	-35 193	-35 967	-36 578	-37 499
Sum driftsinntekter	-331 452	-319 958	-323 468	-321 738	-318 162	-317 961	-319 160
Driftsutgifter							
Lønnsutgifter	178 559	174 964	175 255	176 214	174 076	174 264	174 022
Sosiale utgifter	39 332	36 691	38 933	40 370	39 892	39 786	39 728
Kjøp av varer og tjenester	88 652	79 884	82 813	79 213	78 013	78 247	78 730
Overføringer og tilskudd til andre	22 081	24 843	18 178	19 847	17 978	15 331	15 667
Avskrivninger	14 620	15 000	15 000	15 500	15 700	15 700	15 700
Sum driftsutgifter	343 243	331 382	330 178	331 144	325 659	323 328	323 847
Brutto driftsresultat	11 791	11 423	6 711	9 406	7 497	5 367	4 687
Finansinntekter/Finansutgifter							
Renteinntekter	-2 159	-2 812	-1 812	-1 039	-1 244	-1 709	-2 007
Utbytter	-9 146	-9 450	-9 450	-3 636	-5 348	-5 348	-5 348
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	6 034	6 818	5 018	3 724	3 884	4 694	5 117
Avdrag på lån	9 199	9 782	10 220	10 865	11 323	11 660	12 040
Netto finansutgifter	3 927	4 338	3 976	9 914	8 615	9 297	9 802
Motpost avskrivninger	-14 620	-15 000	-15 000	-15 500	-15 700	-15 700	-15 700
Netto driftsresultat	1 099	761	-4 314	3 820	412	-1 036	-1 211
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:							
Overføring til investering	769	8 013	13 305	810	0	850	750
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-301	-1 505	-1 505	-1 781	-889	-596	-377
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	231	-7 269	-6 177	-2 849	477	782	838
Dekning av tidligere års merforbruk	-3 108	0	-1 310	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-2 409	-761	4 314	-3 820	-412	1 036	1 211
Fråmført til inndekning i senere år (merforbruk) (negativt tall 19 = mindreforbruk)							
	-1 310	0	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikter – investering, budsjett- og regnskapsforskriften, §5-5, 1. ledd

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering Økonomiplan

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2019	Opprinnelig bud. 20	Regulert budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Investeringsutgifter							
Investeringer i varige driftsmidler	35 559	58 010	70 940	27 275	10 888	4 388	4 388
Tilskudd til andres investeringer	153	153	153	153	153	153	153
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	709	750	710	750	750	750	750
Utlån av egne midler	2 700	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	39 121	58 913	71 802	28 178	11 790	5 290	5 290
Investeringsinntekter							
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 201	-10 985	-13 991	-4 778	-1 501	-201	-201
Tilskudd fra andre	-4 198	-2 835	-5 085	-85	-85	-85	-85
Salg av varige driftsmidler	-4 400	-100	-450	-200	-200	-200	-100
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-30	-30	-30	-1 380	-1 380	-30	-30
Bruk av lån	-23 365	-37 000	-39 554	-21 000	-8 700	-4 000	-4 200
Sum investeringsinntekter	-38 194	-50 950	-59 109	-27 443	-11 865	-4 515	-4 615
Videreutlån							
Videreutlån	2 700	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Bruk av lån til videreutlån	-2 700	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 603	1 218	1 978	1 337	1 543	1 650	1 734
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 528	-1 168	-1 168	-1 262	-1 468	-1 575	-1 659
Netto utgifter videreutlån	75	50	810	75	75	75	75
Overføring fra drift og netto avsetninger							
Overføring fra drift	-769	-8 013	-12 505	-810	0	-850	-750
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	208	0	-998	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-440	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-1 002	-8 013	-13 503	-810	0	-850	-750
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)							
Inntekter til fordeling	0	0	0	0	0	0	0
Utgifter til fordeling	41 821	58 913	71 802	28 178	11 790	5 290	5 290
Sum til fordeling (netto)	41 821	58 913	71 802	28 178	11 790	5 290	5 290

Alle beløpene som ligger under videreutlån gjelder startlån.

Salg av varige driftsmidler på kr 0,200 mill. i 2021 er budsjettert tomtesalg. Dette varierer mellom år, og er vanskelig å budsjettere nøyaktig. Det budsjetteres derfor med en liten sum per år.

Mottatte avdrag på lån:

- 1,350 mill. i 2021 og 2022 gjelder salg av Oddeskogen.
- 0,030 mill. per år gjelder avdrag på utlån i forbindelse med utbygging av vannverk Flatebygd.

Tilskudd fra andre:

- 0,085 mill. per år gjelder justeringsavtale merverdiavgift i Hornåsen

Økonomiplan til fordeling, budsjett og regnskapsforskriften §5-5, 2. ledd

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering Økonomiplan til fordeling

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2019	Opprinnelig bud. 20	Regulert budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Fra bevilgningsoversikt:							
Netto investeringer til fordeling:	41 821	58 913	71 802	28 178	11 790	5 290	5 290
Fordeling på prosjekt							
Anskaffelse multifunksjonsmaskiner	47	0	0	0	0	0	0
Universell utforming inngang kommunehus	0	500	0	500	0	0	0
Naturbarnehage Hornnes	19	0	0	0	0	0	0
Ikt i skolen - satsning fra 2010	330	325	325	325	325	325	325
Elevp'er Hornnes	237	0	0	0	0	0	0
Elevp'er Eyje bsk	138	0	0	0	0	0	0
Nærmiljøanlegg Eyjeskolene	0	0	0	0	5 000	0	0
Renovering spesialfløy ungdomsskolen	6 202	0	0	0	0	0	0
Inventar rehabilitering spesialfløy/usk	371	0	0	0	0	0	0
Elevkantinekjøkken	0	110	110	0	0	0	0
Renovering Eyje barneskole	19 263	51 000	63 015	0	0	0	0
Inventar Eyje bsk	0	1 400	1 400	0	0	0	0
Renovering Eyje ungdomsskole	0	300	1 200	20 200	0	0	0
Inventar Eyje ungdomsskole	0	0	0	1 000	0	0	0
Nytt toalett Oddeskogen bhg	0	125	125	0	0	0	0
Dagaktivitetstibud ved Hornnesheimen	15	0	0	0	0	0	0
Apparater Uteområde Eyjeheimen	0	0	125	0	0	0	0
Oppgradering Eyjeheimen 2020 - legesenter	0	0	2 147	0	0	0	0
Etableringslån	2 700	0	0	0	0	0	0
VA-ledning Verksmoen	2 855	0	0	0	0	0	0
Aggregat vannverket	0	0	900	0	0	0	0
ikke spes VA i økonomiplanen	0	3 450	320	3 750	3 750	3 750	3 750
Furuly Friluftspark	525	0	0	0	0	0	0
Musikkbinge	0	650	0	0	0	0	0
Nye trampoliner 2018	152	0	0	0	0	0	0
Renovering Idrettsbygg	779	0	695	0	0	0	0
Fortau Verksvegen	646	0	0	0	0	0	0
Gatelys Moisund	393	0	0	0	0	0	0
Kalkdoserer	625	0	0	0	0	0	0
Fortau Hornnes bsk	687	0	0	0	0	0	0
Trafikksikkerhetsplan	0	0	0	0	313	313	313
Salg Oddeskogen	2 797	0	0	0	0	0	0
Fornyelse maskinpark fra 19	1 409	0	0	1 500	1 500	0	0
Buss med rullestolheis	747	0	0	0	0	0	0
Brøyteplog	0	150	150	0	0	0	0
Ford Transit varebil	0	0	130	0	0	0	0
Brannstasjonen: Garasje	17	0	297	0	0	0	0
Egenkapitalkrav KLP	709	750	710	750	750	750	750
Hornåsen byggfelt, utbyggingsavtale	153	153	153	153	153	153	153
Sum fordelt	41 816	58 913	71 802	28 178	11 790	5 290	5 290

Investeringene er omtalt. I 2019-tallene er det et lite avvik mellom sum til fordeling og sum fordelt. Dette skyldes omlegging av forskriftsrapportene.

Tilskudd til andres investeringer, investeringer i aksjer og andeler, og utlån av egne midler, budsjett og regnskapsforskriften §5-5, 2. ledd

Tilskudd til andres investeringer Budsjett og regnskapsforskriften, 5-5, 2. ledd							
Beløp i 1000 kroner	Regnskap 19	Opprinnelig budsjett 20	Revidert budsjett 20	Økonomiplan 21	Økonomiplan 22	Økonomiplan 23	Økonomiplan 24
	0	0	0	0	0	0	0
Sum	0	0	0	0	0	0	0

Investeringer i aksjer Budsjett og regnskapsforskriften, 5-5, 2. ledd							
Beløp i 1000 kroner	Regnskap 19	Opprinnelig budsjett 20	Revidert budsjett 20	Økonomiplan 21	Økonomiplan 22	Økonomiplan 23	Økonomiplan 24
Egenkapitalinnskudd klp	709	750	710	750	750	750	750
Sum	709	750	710	750	750	750	750

Budsjett og regnskapsforskriften, 5-5, 2. ledd							
Beløp i 1000 kroner	Regnskap 19	Opprinnelig budsjett 20	Revidert budsjett 20	Økonomiplan 21	Økonomiplan 22	Økonomiplan 23	Økonomiplan 24
Langsiktig fordring:							
Salg Oddeskogen byggefelt	2 700	0	0	0	0	0	0
Sum	2 700	0	0	0	0	0	0

Merknad: Salg Oddeskogen byggefelt: Innbetalingen ble delt i tre avdrag, hvorav første er innbetalt. De to andre innbetalingene skal komme i 2021 og 2022. Siden det ble så lang tid til innbetaling ble dette klassifisert som et utlån.

SAKSFRAMLEGG - TEKSTDEL BUDSJETT 2021 OG ØKONOMIPLAN 2021 – 2024

INNLEDENDE KOMMENTARER

Det legges fram felles saksutredning for årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024. Årsbudsjettet er første år av økonomiplanen.

Kommunestyret vedtar rammer for kommunens enheter i henhold til økonomireglementet. Detaljbudsjettet er derfor kun et vedlegg til saken som viser hvordan rammene er viderefordelt. Detaljbudsjettet sendes ikke ut, men kan fås ved henvendelse til økonomisjefen.

Kommuneplanens samfunnsdel er sydd sammen med økonomiplanen, dette gjør at økonomiplanen og kommuneplanens handlingsdel er et dokument. Ny samfunnsdel ble vedtatt i juni 2018. Vi har arbeidet med at det skal være sammenheng i planverket, slik at satsingsområder, mål, strategier og føringer som ligger i samfunnsdelen skal gjenspeiles i økonomiplanen og i årsbudsjettet. Det vises til eget kapittel vedrørende dette i saksframlegget.

Evje og Hornnes kommune har vedtatt nye finansielle måltall i høst, og der er netto driftsresultat omtalt. Det heter der: «*Administrasjonen bør legge fram et budsjettforslag med minimum 1, % netto driftsresultat.*» For 2021 når vi ikke dette målet, i budsjettet ligger netto driftsresultat, korrigert for bundne fond, på minus 0,59 %. I 2022 er det + 0,19 %, deretter i overkant av 0,5 i 2023 og 2024. Vi kommer tilbake til netto driftsresultat.

FRIE INNTEKTER 2021 – UTVIKLING FOR LANDET SOM HELHET FOR EVJE OG HORNNES SPESIELT

Dette avsnittet sier litt om hva de frie inntektene skal dekke på landsbasis, og spesielt om utviklingen i Evje og Hornnes kommune. Dette er ut fra føringene i framlagt statsbudsjett. Det kan skje endringer i behandlingen av statsbudsjettet, særlig siden det nå er en mindretallsregjering.

Vekst i frie inntekter for kommunesektoren er 2 milliarder, 1,6 mrd til kommunene og 0,4 til fylkeskommunene. I tillegg kommer et særskilt tillegg på 1,9 mrd (hvorav kommunene får 1,181 mrd) som er en kompensasjon for skattesvikt som følge av koronakrisen i 2020.

Veksten i frie inntekter skal dekke blant annet:

- Demografi. Den delen av kommunesektorens merutgifter knyttet til befolkningsutviklingen som må dekkes av de frie inntektene anslås til 0,9 mrd. for kommunene i 2021..
- Satsinger innenfor veksten i frie inntekter: 0,1 mrd for kommunene.

Økt handlingsrom skal dermed være 0,6 mrd. for kommunene samlet.

Kommunal deflator (lønns og prisvekst) er satt til 2,7 % for 2021, herav er det en forventet lønnsvekst på 2,2%, mens prisvekst er anslått til 3,4 %. Når det gjelder vekst i frie inntekter, kommer Evje og Hornnes kommune ut med en vekst på 2,7 %, altså akkurat tilsvarende deflator. Snittet for Agder er 3,1 % og for landet 3%.

Evje og Hornnes kommune har praktisk talt ingen endring på sin kostnadsnøkkel fra 2020 til 2021. Kostnadsnøgkelen skal si noe om hvor dyr kommunen er i forhold til landet, og viser om den har blitt dyrere eller rimeligere å drive fra det ene året til det andre.

Når Evje og Hornnes kommune kommer ut med en vekst som er lik deflator, og heller ikke har endring på vår kostnadsnøkkel, så er det logisk. (Dersom kostnadsnøgkelen går opp, og man blir dyrere å drive, skal det også bli en høyere vekst i inntektene, og motsatt dersom kostnadsnøgkelen går ned.) Samtidig ser vi at vi har en vekst under landet. Dette henger da også sammen med befolkningsutvikling.

Når det gjelder ordinært skjønn fra fylkesmannen er det i år tildelt kr 190 000,-, mot 270 000,- i 2020. Når det er en nedgang, skyldes det også at en mindre skjønnpott fordeles ut som ordinært skjønn.

Satsinger innenfor veksten i frie inntekter, korreksjoner av/særskilte fordelinger i rammetilskuddet

I 2021 er det som tidligere nevnt lagt inn lagt inn 0,1 mrd. til satsinger innenfor veksten i frie inntekter. Dette er da midler som ikke er øremerket, men der det er forventet bruk inn mot et område – «midler med bruksanvisning.

For 2021 gjelder hele summen en særskilt satsing på barn og unges psykiske helse. For Evje og Hornnes kommune kan vi identifisere en sum på kr 80 000,-. Det har vært en vekst innenfor tjenestene som gjelder psykisk helse og rus de siste årene, og midlene går til å finansiere dette. Det igangsettes derfor ikke egne tiltak for kr 80 000,- tilført i 2021.

Ellers er det også slik at en del av innbyggertilskuddet blir holdt utenfor fordelingen etter de ordinære kriteriene i inntektssystemet, og er gitt en særskilt fordeling. Dette er heller ikke øremerkede midler, men det er beløp som vi direkte kan lese ut av dokumentasjon vedrørende rammetilskuddet. Dette gjelder for vår del tre områder: Midler til helsestasjons- og skolehelsetjeneste, innlemming av tilskudd til økte lærertetthet, og habiliterings- og avlastningstilbud for barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Når det gjelder helsestasjons- og skolehelsetjeneste er det et beløp på 109,160 mill, beløpet er prisjustert. For Evje og Hornnes kommune utgjør summen kr 660 000,-. Den totale økningen som er tilført gjennom flere år er blitt innarbeidet i våre budsjetter, men i budsjettet for 2020 var det en omdisponering av 20 % stilling som inngikk som en delfinansiering av nyopprettet tilbud 2020 med bemannet psykiatribolig.

Når det gjelder økt lærertetthet, kan vi identifisere en sum på 213 000,- mot kr 669 000 i 2020. Nedgangen skyldes at deler av beløpet har gått inn i det ordinære innbyggertilskuddet og fordeles etter grunnskolenøkkelen. Evje og Hornnes kommune har kommet godt ut av denne omleggingen, og mottar totalt kr 745 000,- i 2021. Som vi omtalte i budsjettet i fjor er 1,275 årsverk tilført barneskolene gjennom dette tilskuddet. Det har også vært en satsing på tolærersystem i ungdomsskolen, det betyr at i fagene matte, norsk og engelsk er det for en stor del to lærere i klasserommet. Dette er tiltak for en mer inkluderende praksis.

Når det gjelder habiliterings- og avlastningstilbud for barn og unge med nedsatt funksjonsevne, er summen til Evje og Hornnes kommune kr 80 000,-. Stilling til avlastning i Hovslagerveien er økt med ett årsverk, og summen inngår der.

Ellers er fagfornyelse og behov for nye læremidler et aktuelt tema. Skolene er ikke tilført økte rammer til dette i 2021, men er oppfordret til å se på bruk av sine enhetsfond. I statsbudsjettet er det satt av øremerkede midler til digitale læremidler. Vi må se hva vi kan få av midler fra denne ordningen, i tillegg til at vi har noen bundne fond fra tidligere som vi vil vurdere for bruk på dette området.

Hvert år skjer det korreksjoner i rammetilskuddet fordi oppgaver kommer til eller blir fjernet, eller det er endringer i øremerkede tilskudd.. Dette får konsekvenser som kan slå ut til vår fordel eller vår ulempe. I år kan vi blant annet nevne (listen er ikke uttømmende):

- Skatteoppkrever: Et uttrekk på kr 784 000,- fordi skatteoppkrever er overført staten. Dette er da beregnet til å være utgiften vi har hatt med 10/12 i år, da skatteoppkrever gikk over til staten frå 01.11. Vi taper på denne omleggingen. Det vises her til omtale under sentraladministrasjonen.
- Tilskudd til tros- og livssynssamfunn – fra og med 2021 er ikke dette lenger en kommunal oppgave, og rammetilskuddet er korrigert med 356 000,-
- Vi er tilført 155 000,- i forbindelse med handlingsplan for fastlegeordningen, 90 000 i forbindelse med moderasjonsordning sfo.
- Vi er trukket 441 000,- fordi tilskudd til frivilligsentraler blir øremerket, 145 000,- på grunn av at det er flere elever i statlige og private skoler, og 131 000,- på grunn av ny ordning for pensjon i private barnehager.
- I tillegg er vi trukket 3 855 000 pga ekstrabevilgninger i 2020 knyttet til covid 19-utbruddet, men her kommer det også egne bevilgninger i 2021, som er omtalt særlig under.

Ressurskrevende brukere

Når det gjelder ressurskrevende brukere, er dette enkeltbrukere som har en høy kostnad for hver kommune, og der man utover en egenandel (innslagspunkt) får refundert 80 % av lønnsutgiftene. Her vet vi ikke sikkert hvordan det blir for 2021. For 2019 er det i statsbudsjettet lagt opp til en økning på kr 46 000,- utover en ordinær indeksregulering med lønnsveksten i år (1,7%). Innslagspunktet, eller egenandelen, for 2020 er dermed 1,430 mill. For 2021 vil innslagspunktet da være minst 1,430 mill. x 1,022 (2,2 % er forventet lønnsvekst i 2021). Det gir et innslagspunkt for 2021 på minst 1,461 mill. For 2021 må vi forøvrig budsjettere med mindre inntekter på området ressurskrevende brukere: I økonomiplanen er det lagt inn drøye 2,000 mill. i bortfall av tilskudd fra og med 2021.

Covid-19 - ekstrabevilgning

I pressemelding 29.10 ble det informert om at regjeringen neste år har bevilget 5,9 milliarder til kommunene, hvorav 4,4 milliarder går som innbyggertilskudd, og resten som skjønnsmidler. I tillegg skal kommunene få 321 mill over rammetilskuddet til stillinger knyttet til kontroll med etterlevelse av reglene for arrangementer, serveringssteder og arbeidstakere med videre.

Om de 321 millionene sier regjeringen følgende:

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til kommunene slik at kommunene kan øke kontrollen med etterlevelsen av reglene for smittevern i tilknytning til arrangementer, serveringssteder og arbeidstakere. Det foreslås derfor en bevilgning på 321 mill. kroner for å styrke kommunenes kontrollaktivitet 1. halvår 2021. Bevilgningen legger til rette for at kommunene kan tilsette ekstra personell i forbindelse med arbeidet. 321 mill. kroner til kontrolltiltak med smittevern fordeles slik at alle kommuner får minimum 0,5 mill. kroner for 1. halvår 2021. Tilskuddet øker med innbyggertallet. Økningen i innbyggertilskudd vil bli fordelt gjennom de ordinære terminutbetalingene i 1. halvår. Evje og Hornnes kommune har i 2020 i utgangspunktet budsjettert for et normalår, det betyr at både inntekter og utgifter (med noen få unntak) er lagt opp ut fra drift som om situasjonen med Covid 19 – ikke var der.

Når det gjelder de 4,4 milliardene, går 2 969 000,- til oss. Dette er penger vi vil få uavhengig av våre utgifter til korona. Vi vet imidlertid at vi får ekstra utgifter på grunn av pandemien, selv når vi ikke har smitte i kommunen, bl.a. på grunn av innkjøp av ekstra renholdsmidler og ekstra bemanning/mye vikarutgifter på noen områder. Når det gjelder det smitteutbruddet vi hadde i oktober vet vi at det ble brukt 4 – 500 000,-. Vi kan derfor ikke bruke disse midlene til å saldere driftsbudsjettet, men trenger å ha midlene for å fordele gjennom året, etter hvert som vi ser hvordan ekstra utgifter og tapte inntekter fordeler seg på enhetene, og kostnader med eventuelt nye smitteutbrudd. Midlene legges derfor inn på et sentralt ansvar som vi har kalt Beredskap – Covid 19, og det legges inn utgifter som tilsvarer ekstraintekten.

Når det gjelder vår andel av 321 mill må vi komme tilbake til dette. Summen er kr 500 000,-, og den er ikke innarbeidet i budsjettet.

Eiendomsskatt

I Evje og Hornnes kommune er det eiendomsskatt iht. eiendomsskatteloven 3c: *"berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum"*.

Vi har mottatt ikke eiendomsskattegrunnlaget for 2021 for kraftverkene, så her har vi gått ut fra samme sum som for 2019. Dette er usikkert. Men når det gjelder kraftnettet, skal vi omtaksere med virkning fra 2021. Nettet har blitt eldre, og er derfor mer avskrevet i kraftselskapenes regnskaper, men på grunn av prisstigning siden forrige taksering er takstene likevel noe høyere. For budsjettformål må vi legge disse til grunn.

Alt i alt kan vi budsjettere med kr 630 000,- mer enn opprinnelig budsjett 2020 på dette området. Fra og med 2022 vil også eiendomsskatt på Fennefossen begynne å fases inn. Her har vi ingen sikre

anslag, men har lagt til grunn 200 000,- i 2022 og deretter ytterligere økning opp mot 1 mill. Disse tallene må vi komme tilbake til.

ANDRE OVERORDNEDE TEMAER

Lønn og pensjon

Årslønnsvekst for 2021 er i statsbudsjettet anslått til 2,2 %. Overhenget er beregnet til 0,3%. Dette er allerede innarbeidet i enhetenes budsjetter. Vi står da igjen med 1,9 %, hvorav glidning utgjør 0,2 – 0,3 %. Glidning skal også i det alt vesentlige være innarbeidet (ansiennitetsopprykk), så vi går ut fra en avsetning på 1,65 %, avsatt på sentral konto.

Når det gjelder pensjonsutgiftene, skal vi ifølge prognoser betale ca 26,6 mill. til Kommunal landspensjonskasse (klp) og Statens pensjonskasse (spk). Kostnaden, etter at premieavviket er inntektsført, blir ca. 21,225 mill. Det er drøye 0,500 mill mer enn kostnaden i 2020 dersom vi ser på revidert prognose per september for inneværende år (kostnaden var høyere i opprinnelig budsjett for 2020).

Synkende rente kan gi oppgang i pensjonsutgiftene. I økonomiplanen er rentene derimot svakt stigende, men det er ikke veldig store endringer.

Problemet med inntektsføring av premieavvik er at det kan skape et regnskapsmessig mindreforbruk som kan settes av til fond, og da igjen kan brukes til forskjellige formål i driften. Men ettersom dette er inntekter vi aldri vil få inn («falske fordringer») så vil dette ved bruk redusere likviditeten på sikt – vi kan bruke midler vi i prinsippet ikke har. Per 01.01.20 hadde vi satt av 13,859 mill. på pensjonsfond mens de «falske fordringene» i balansen var 18,196 mill. Det er viktig å være klar over at dette uansett er ordinære disposisjonsfond som kan brukes til andre formål behov.

Renter og avdrag – ordinære lån

Avdragene er stigende i økonomiplanperioden, og er planlagt å gå opp fra 10,220 mill i inneværende år til 10,865 mill i 2021. I 2024 er det lagt inn avdrag på 12,040 mill. Det er da planlagt å starte avdrag på lån som per nå er avdragsfrie.

Når det gjelder renter, har de falt kraftig. Det er budsjettet med 3,400 mill i 2021, mot 6,072 mill i opprinnelig budsjett for 2021. Når vi kommer til 2024, er rentekostnaden satt til 4,385 mill.

Rente er budsjettet med 0,9 % i 2021 og 1,6 % i 2024.

Startlån

For økonomiplanen legges det opp til et låneopptak vedrørende startlån på 5 mill. per år. Det vil hvert år bli vurdert om så stort låneopptak er nødvendig. I inneværende år er det lånt ut i overkant av 2,600 mill, og det gjenstår fortsatt nærmere 6,6 mill av tidligere opptatte lån.

Kraftfond /konesjonsavgifter

Her er det budsjettet med inntekter (konesjonsavgifter) på kr 872 000,- og avsetning til fond (da inklusiv avkastning på midlene) på kr 902 000,-, - mens det brukes 1 100 000,-. Det betyr en netto bruk på kr 198 000,-.

Midlene brukes i henhold til reglene vedr. kraftfond. De kan bl.a. brukes til å dekke renter og avdrag på investeringer som er gjort i tråd med fondets formål, til kommunal infrastruktur, og til å lønne næringsmedarbeider. Ut fra dette brukes kr 700 000,- av fondet, koblet opp mot utbetaling til Setesdal regionråd. I tillegg har vi tidligere år brukt kr 400 000,- årlig til næringstilskudd. Dette ble vedtatt i

årsbudsjettet for 2017, der kommunestyret delegerte til formannskapet å vedta disponering av inntil kr 400 000,- fra kommunens kraftfond til næringsstilskudd. Ordningen har vært administrert gjennom Evjemoen Næringspark AS. For 2020 har næringsparken selv hatt midler, og i tillegg ble det i innværende år tildelt midler til kommunalt næringsfond i forbindelse med covid 19.

For 2021 har vi ikke funnet rom i budsjettet for å sette av midler til kommunalt næringsfond, men midlene settes i stedet inn som en del av finansieringen av kommunal infrastruktur (overføring til investering.) Fra og med 2022 er næringsstilskudd med kr 400 000,- per år igjen lagt inn i økonomiplanen.

I 2021 settes derfor kr 400 000,- inn som en del av finansieringen av kommunal infrastruktur. På sikt brukes det da noe mer av fondet enn det som settes av, men det er mulig å fortsette som nå i økonomiplanperioden. På sikt må bruken trappes ned og tilpasses avkastningen. Det gjøres oppmerksom på at det er 3,150 mill. på næringsfond som ikke kan røres, her kan bare avkastningen benyttes, i tillegg til den årlige konsesjonsavgiften.

UTFORDRINGER I BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

Agder energi

Den aller største utfordringen for å komme i havn for 2021 har vært nedgangen i utbyttet til Agder Energi. Mens vi for 2020 kunne påregne 9,350 mill i utbytte fra Agder Energi, kan vi for 2021 kun legge inn 3,636 mill, altså en nedgang på drøye 5,700 mill.

Et spørsmål er hva vi kan legge til grunn for videre utbytte i økonomiplanperioden. Det er resultatet i Agder Energi i år som danner grunnlaget for utbetaling i 2021, og det er jo ikke kjent enda. Det kan også bli endringer i utbyttepolitikken.

Dersom vi ser på Agder Energi etter tredje kvartal i år, er det et underliggende resultat på 187 mill, mot 84 mill i fjor per tredje kvartal. Men ser vi tredje kvartal 2020 isolert, er det dårligere enn tredje kvartal 2019. Tredje kvartal bidrar faktisk negativt da resultat per andre kvartal var 244 mill. I fjor (som i forfjor) var det et bedre fjerde kvartal, og det endte med et underliggende resultat (som utbyttet regnes ut fra) på 340 mill. Strømprisene er lave, og Agder Energi skriver i sin kvartalsrapport at sikringsaktiviteter har gitt betydelige bidrag, og medført en vesentlig mindre nedgang i oppnådde priser. Vi har valgt å legge til grunn et noe høyere utbytte i økonomiplanen, 5,348 mill mot 3,636 mill i 2020. Dette tilsvarer et utbyttegrunnlag på 500 mill. Vi må understreke at det er stor usikkerhet knyttet til dette.

Det er en diskusjon blant eierne om salg av selskapet Grønn kontakt, som innbrakte 125 mill, skal legges til utbyttet for 2021. Dersom dette skulle skje, og man legger til grunn at også her blir 70 % av utbyttegrunnlaget utbetalt, vil dette kunne bety en inntekt på drøye 1,300 mill til Evje og Hornnes kommune. Dette er ikke hensyntatt i budsjettforslaget.

Overordnede betingelser – befolkningsutvikling, skatt og rammetilskudd

Befolkningsutviklingen, og på sikt forskyvning mellom aldersgrupper, gir utfordringer for kommunen og for hvordan vi skal tenke når det gjelder tjenester framover. Når vi kjører prognoser for den kommende 4-årsperioden ligger det an til at våre inntekter kommer til å gå ned. Vi har da lagt inn en realvekst for perioden 22-24 på 0,5, noe som tilsvarer realveksten for 2021-opplegget. Innbyggertallet er framskrevet med ssb sine middels beregninger.

For denne perioden ligger folketallet nokså jevnt. Det betyr at vi har en svakere folkevekst enn landet. I tillegg vrir befolkningen seg (foreløpig) i mindre kostnadskrevende retning. Det er særlig fordi vi ser at det blir færre i gruppen 0-15 år. Dersom vi ser prognosen for 4 årsperioden er det per juli i år 704 innbyggere i denne aldersgruppen, mens det i 2024 er anslått til 681 innbyggere i samme gruppe. Fødselstallene har sunket, og det er beregnet et snitt på 33 per år framover.

Når det gjelder eldre, ser vi en økende tendens i gruppen 67-79 år, mens det blir noe færre mellom 16-66 år. Denne trenden, med flere eldre, vil slå inn med større styrke lenger fram i tid og gi økte kostnader på dette området.

Vi vil komme tilbake til hva vi mener dette bør bety for våre tjenester framover.

Andre budsjettutfordringer

Det ble nevnt i fjor at vi så for oss en nedgang i inntekter vedrørende ressurskrevende brukere fra 2021. Dette slår inn med godt over 2 mill.

I tillegg til dette kommer økende avdrag på grunn av de siste årenes investeringer, og økende behov på områder innen helse og omsorg.

Positive utviklingstrekk

Det finnes også faktorer som bidrar positivt i budsjett og økonomiplan. Vi har det siste året sett en sterk fallende tendens når det gjelder sosialhjelp, dette gjelder sosialhjelp utenom flyktninger i 5-års perioden. Noe av dette kan skyldes at en del statlige ytelser er blitt innvilget permanent, eller forlenget på grunn av Covid 19. Noe skyldes utflytting. Dette er et svært uforutsigbart område, men dersom vi ser utgiftene til kvalifiseringsordningen (kvp) og sosialhjelp under ett, ser det ut til at utgiftene for 2020 blir langt lavere enn for 2019 (rundt 2 mill.) Dersom vi ser dette opp mot budsjettet for 2020, så betyr det at vi for 2021 velger å justere ned med 1,265 mill. Da har vi en sikkerhetsmargin på rundt 500 000,- dersom vi ser det opp mot forventede utgifter i år. Dette er et svært uforutsigbart område, og vi kan ikke påregne at den store nedgangen vi har sett i år vil være varig. I tillegg ser vi en svak økning i eiendomsskatten, som omtalt tidligere.

FINANSIELLE MÅLTALL I FRAMLAGT BUDSJETT/ØKONOMIPLAN

I september i år ble det fastsatt nye finansielle måltall for Evje og Hornnes kommune. Vedtaket var som følger:

- Administrasjonen bør legge fram et budsjettforslag med minimum 1,00 % netto driftsresultat. Netto driftsresultat i denne sammenheng skal være korrigert for bundne fond.
- I budsjettet bør minimum 15 % av utgiftene til investeringer finansieres via egenkapital, det vil si via fond, overføring fra drift eller salg av eiendom/andre inntekter i investeringsregnskapet. Tilskudd til konkrete investeringsprosjekter kommer i tillegg.
- Kommunens disposisjonsfond skal være på minimum 8,5 % av driftsinntekter.
- Lånegjeld (utenom startlån og finansielle leasingavtaler) bør være på maksimum 80 % av brutto driftsinntekter.

I de nye måltallene er det altså tre bør-tall og et skal-tall. «Skal» gjelder disposisjonsfond, da det vurderes som særdeles viktig å beholde disposisjonsfondene for å ha handlefrihet.

Her følger en gjennomgang av måltallene.

Netto driftsresultat:

Teknisk beregningsutvalg, som er et partssammensatt utvalg som ser på kommunal og fylkeskommunal økonomi, anbefaler at kommunene minst bør ha et netto driftsresultat på 1,75 % for å sikre en bærekraftig økonomi i kommunene.

Grunnen til at vi la oss på 1 %, er at vi så på KS sin modell for beregning av anbefaling for netto driftsresultat og disposisjonsfond. Dette er en modell som beregner hvordan vi bør ligge an for å holde en stabil tjenesteproduksjon, og med tallene vi hadde i økonomiplanen for 2020 – 2023 kom vi fram til 1 %. I etterkant av dette vedtaket er anslaget for investeringer økt noe, uten at vi har beregnet på nytt. Økte investeringer vil gi økt krav til netto driftsresultat, så trolig bør vi ligge noe høyere nå.

Det betyr uansatt at vi i alle fall minst bør ha 1 %, helst mer, i netto driftsresultat dersom man ser dette i gjennomsnitt over flere år. Enkeltår med spesielle utfordringer kan selvsagt avvike fra normen. Det er viktig over tid å legge fram et budsjett som har buffere som kan brukes gjennom året, og som gjør at en har muligheten til å sette av til fond både til investeringer og framtidige driftsutfordringer.

Økonomiplanen vi legger fram oppfyller ikke dette kravet, og vi skal komme tilbake til hva vi kan gjøre for å komme i en bedre posisjon. Når det gjelder 2021 har vi hele tiden vært klar over at dette ville bli et krevende år, og det lå også med negativt netto driftsresultat da vi la fram økonomiplanen i fjor.

Tabellen under viser tallene i økonomiplanperioden:

Netto driftsresultat	2021	2022	2023	2024
Netto driftsresultat korr for bundne fond:	- 1 914	602	1 757	1 713
Netto driftsresultat i %	-0,59	0,19	0,55	0,54

Dersom vi korrigerer også for premieavvik på pensjon, ville resultatet se langt dårligere ut. I 2021 ville vi da ha et netto driftsresultat som er negativt med 2,06 %.

Økende utgifter på en del av våre tjenesteområder og økende gjeldsbyrde bidrar til det lave resultatet. Kommunen må være forberedt på at handlingsrommet blir lite i årene framover, og dersom man skal oppnå bedring må man se på større grep, samtidig som man må holde investeringene så lave som mulig i noen år framover.

Lån, egenkapital og disposisjonsfond

Med de investeringene som er lagt inn i økonomiplanen, er det lagt opp til følgende låneopptak framover:

2021:	21,000 mill.
2022:	8,700 mill.
2023:	4,000 mill.
2024:	4,200 mill.

Tabellen under viser utvikling i lånegjeld med planlagte låneopptak i økonomiplanen (alle tall i hele 1000). Vi har korrigert for forventede innbetalinger vedr. fødsels- og sykepenger. Det har vi gjort fordi disse inntektene kommer med når man kontrollerer i etterkant for å se om man er innenfor handlingsregelen. Vi mener derfor det er logisk å regne dem med også i forkant. Tabellen viser også hvor mye vi finansierer med egenkapital i henhold til handlingsregelen, og også disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter.

Lån og handlingsregel	2021	2022	2023	2024
Inntekter ihht budsjett	321 738	318 162	317 961	319 160
Anslag: Refusjon syke- og fødselspenger	8 000	8 000	8 000	8 000
Totale inntekter	329 738	326 162	325 961	327 160
Gjeld 01.01	262 308	272 443	269 820	262 160
+ lån	21 000	8 700	4 000	4 200
-avdrag	-10 865	-11 323	-11 660	-12 040
Gjeld 31.12	272 443	269 820	262 160	254 320

Gjeld i % av driftsinntekter	82,62	82,73	80,43	77,74
Disposisjonsfond per 01.01:	31 980	29 256	29 858	30 765
Bruk disposisjonsfond	-2 724	0	0	0
Avsetning disposisjonsfond	0	602	907	963
Netto bruk disposisjonsfond	-2 724	602	907	963
Disposisjonsfond 31.12.	29 256	29 858	30 765	31 728
Disposisjonsfond i % av inntekter	8,87	9,15	9,44	9,70
Overføring fra drift til investering	810	0	850	750
Annen egenkapital i investering	1 580	1 580	230	130
Total egenkapital i investering	2 390	1 580	1 080	880
Investeringsutgifter	23 390	10 280	5 080	5 080
Egenkapital i %, investering	10,22	15,37	21,26	17,32

Som vi ser ligger vi på 10,22 % egenfinansiering i 2021, mens vi resten av økonomiplanperioden ligger over bøl-tallet på 15 %. Det er brukt mindre fond i 2021 for å bevare disposisjonsfondene og sikre oss at vi klarer må-kravet på dette området, det gir noe mere låneopptak og noe mindre egenkapital.

Når det gjelder lån, vil vi være over 80 prosent de første tre årene, men skal komme innenfor 80 % igjen i løpet av økonomiplanperioden. Dersom det skulle dukke opp nye investeringsprosjekter i økonomiplanperioden kan det bli utfordrende med tanke på 80 %- regelen. For å holde gjeldsbyrden under kontroll er det viktig å klare å betale ned gjeld noen år uten at man låner tilsvarende beløp som avdraget eller mer enn avdraget. Samtidig vil det være ønske om investeringer framover, og det vil dukke opp behov. Vi kommer tilbake til dette under gjennomgangen av investeringer.

Tabellen viser også forventet disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter (det er naturlig nok usikkerhet knyttet til anslag for disposisjonsfond per 01.01.21). Ved inngangen til dette året, 2020, var disposisjonsfondene på nærmere 40 mill, så det har vært en nedgang nå, men nivået ser ut til å holde seg nokså stabilt i de kommende årene. Vi må imidlertid understreke at også enhetsfond inngår i disposisjonsfond, og bruken av disse kan være uforutsigbar. Vi minner også om at disposisjonsfond også inneholder pensjonsfond premieavvik.

Renta er noe stigende i økonomiplanen. I 2021 er det lagt til grunn en rente på 0,9% på flytende lån. Vi bruker kommunalbankens anslag som grunnlag. I 2024 er anslaget 1,6 %.

ARBEIDET MED BUDSJETTET FOR 2021/ØKONOMIPLANEN 2021 - 2024

Det skal i budsjettet være et avsnitt som beskriver arbeidet med budsjettet. Her vil vi si noe om hvordan vi har jobbet med budsjettet, og vi må også si noe om vedtatt innsparingskrav fra kommunestyret.

Da budsjettet for 2020 ble vedtatt, var følgende tekstforslag en del av vedtaket: «Kommunedirektøren arbeider videre med effektivisering og innsparinger med tanke på budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024. Det legges fram en statusrapport for kommunestyret før sommeren.»

Det ble en spesiell vår på grunn av covid 19 som tok mye tid og fokus i kommuneadministrasjonen og hos enhetene, men det ble lagt fram en underveisrapport i juni. Kommunestyret tok denne til etterretning.

Budsjettrundskrivet gikk også ut i juni. Her ble hovedutfordringene med det kommende budsjettet gjennomgått. Det ble også slått fast at nye budsjettrammer skulle fastsettes ved at man først laget et budsjett med samme tjenestenivå som i dag, korrigert for naturlige svingninger i oppgaver (for eksempel antall brukere, bortfall av/økte tilskudd og så videre). Deretter skulle innsparinger legges inn. Dette gir følgende oppsett for fastsettelse av nye rammer:

Budsjett 2020

+/- korrigerings for naturlige svingninger

+ lønnsvekst

+/- endringer i vedtatt økonomiplan/handlingsplan

+/- andre nødvendige justeringer, f.eks. på grunn av politiske vedtak

---

Rent framskrevet budsjett

- Innsparinger

Endelige budsjetttrammer

Enhetene ble bedt om å vise hva det ville bety for den enkelte enhet med en innsparing på 3 %. Sammen med forslagene skulle de levere inn en skriftlig beskrivelse av valgte tiltak, med konsekvenser. Enhetene fikk også beskjed om å se på sine inntekter like mye som utgifter. Det ble gjort oppmerksom på at innsparingene ikke nødvendigvis kom til å bli fordelt likt mellom enhetene. Beløpene til hver enhet/rammeområde var som følger:

Politisk styring og kontroll	kr	84 966
Sentraladministrasjonen	kr	588 054
Kultur	kr	199 068
Hornnes barneskole	kr	440 193
Evje barneskole	kr	637 452
Evje ungdomsskole og voksenoppl.	kr	668 691
Barnehage	kr	766 257
Helse og familie	kr	1 843 878
Pleie og omsorg	kr	1 668 390
Lokalmedisinske tjenester	kr	117 110
Drift og forvaltning	kr	1 091 809

Utover innsparingene ble enhetene bedt om å levere inn et budsjett som hadde samme tjenestenivå som i 2020. Det som er vanskelig, er at samtidig som man foretar grep for å få kostnadene ned, har man økninger av kostnader eller nye behov på andre områder. Dette gjør at istedenfor reell innsparing blir disse beløpene en omdisponering til andre formål. Man kan vise til at man har foretatt effektivisering og innsparinger, men så har man økning på andre områder som gjør at utgiftene likevel ikke går ned. Effektiviseringen og innsparingene finansierer da nye eller økede behov. Det er derfor utrolig viktig at man hvert år gjør en jobb med dette, nettopp for å unngå store økninger i rammene. Hvilke innsparinger som er foretatt på enhetene er beskrevet i den delen av budsjettframlegget der hver enkelt enhet gjennomgås.

Det er viktig å være klar over at et budsjett med samme tjenestenivå som i dag kan inneholde store naturlige svingninger som skyldes f.eks. flere eller færre brukere, elever, barnehagebarn osv. Tabellen under viser utviklingen i utgifter og inntekter i økonomiplanperioden:

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift Økonomiplan

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2019	Oppr. budsjett	Regulert budsjett	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Driftsinntekter							
Rammetilskudd	-143 293	-146 000	-150 200	-147 969	-144 400	-143 800	-143 800
Inntekts- og formuesskatt	-82 494	-84 350	-82 550	-87 350	-87 250	-87 250	-87 250
Eiendomsskatt	-2 911	-3 280	-3 280	-3 700	-3 900	-4 700	-4 700
Andre skatteinntekter	-2 068	-1 768	-1 768	-1 822	-1 822	-1 822	-1 822
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-12 054	-10 459	-10 459	-8 557	-8 449	-8 015	-8 293
Overføringer og tilskudd fra andre	-42 153	-28 219	-29 919	-26 096	-25 610	-25 306	-25 306
Brukerbetalinger	-10 837	-10 467	-9 872	-11 051	-10 765	-10 490	-10 490
Salgs- og leieinntekter	-35 641	-35 415	-35 415	-35 193	-35 967	-36 578	-37 499
Sum driftsinntekter	-331 452	-319 958	-323 463	-321 738	-318 162	-317 961	-319 160
Driftsutgifter							
Lønnsutgifter	178 559	174 964	174 895	176 116	173 978	174 166	173 924
Sosiale utgifter	39 332	36 691	38 835	40 343	39 865	39 759	39 701
Kjøp av varer og tjenester	88 652	79 884	82 813	79 213	78 013	78 247	78 730
Overføringer og tilskudd til andre	22 081	24 843	18 631	19 847	17 978	15 331	15 667
Avskrivninger	14 620	15 000	15 000	15 500	15 700	15 700	15 700
Sum driftsutgifter	343 243	331 382	330 174	331 019	325 534	323 203	323 722
Brutto driftsresultat	11 791	11 423	6 711	9 281	7 372	5 242	4 562
Finansinntekter/Finansutgifter							
Renteinntekter	-2 159	-2 812	-2 812	-1 039	-1 244	-1 709	-2 007
Utbytter	-9 146	-9 450	-9 450	-3 636	-5 348	-5 348	-5 348
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	6 034	6 818	6 818	3 724	3 884	4 694	5 117
Avdrag på lån	9 199	9 782	10 220	10 865	11 323	11 660	12 040
Netto finansutgifter	3 927	4 338	4 776	9 914	8 615	9 297	9 802
Motpost avskrivninger	-14 620	-15 000	-15 000	-15 500	-15 700	-15 700	-15 700
Netto driftsresultat	1 099	761	-3 514	3 695	287	-1 161	-1 336
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:							
Overføring til investering	769	8 013	12 505	810	0	850	750
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-301	-1 505	-1 505	-1 781	-889	-596	-377
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	231	-7 269	-6 177	-2 724	602	907	963
Dekning av tidligere års merforbruk	-3 108	0	-1 310	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-2 409	-761	3 514	-3 695	-287	1 161	1 336
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk) (minus før 2020= mindreforbruk)	-1 310	0	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0	0	0

Tabellen viser at fra 2020 (regulert budsjett) til 2021 har driftsinntektene gått ned med 1,825 mill. Forventede driftsutgifter går opp med 0,845 mill. Når det gjelder finans går rentene kraftig ned, mens avdrag øker noe. Netto finansutgifter går opp til tross for nedgang i renter, dette skyldes nedgang i forventet utbytte fra Agder Energi.

MULIGHETSROM FOR Å FORBEDRE DEN ØKONOMISKE SITUASJONEN

Som omtalt tidligere i saken, under befolkningsutvikling, skatt og rammetilskudd, ser vi en endring i befolkningen på grunn av lavere fødselstall. Det er viktig at vi kan yte så gode tjenester som mulig til alle aldersgrupper i kommunen. Når inntektene går ned, betyr det at vi må se på tilpasninger i tjenestetilbudet.

Tilpasninger kan gjøres på flere måter:

- Vi kan etter beste evne forsøke å kutte på alle enheter og tjenester. Dette er en øvelse som vil bli vanskeligere og vanskeligere etterhvert, og på sikt vil det føre til at vi jevnt over yter dårligere tjenester.
- Vi kan forsøke å øke inntektene. Det mest opplagte og vanlige grepet på dette området, er å innføre eiendomsskatt. (Vi har per i dag bare på kraftverk med videre).

- Vi kan se på strukturelle tilpasninger av våre tjenester, for eksempel å vurdere om strukturen vi har på barnehage og skole det samme for tjenester innenfor helse- og omsorg.

Når det gjelder strategien med å kutte på alle enheter og tjenester, er det i all hovedsak denne strategien vi har benyttet for å få budsjettene i mål. Her finnes det en smertegrense for hvor langt man kan og bør gå. Å tilpasse tjenestetilbudet år for år etter endring i antall brukere og type brukere, er noe vi alltid må gjøre. Det vil noen ganger gi høyere kostnader, men det vil også gi nedgang i kostnader i noen tilfeller. Det er imidlertid noe annet enn å gi et dårligere tilbud på mange områder for å forsøke å holde økonomien under kontroll. Vi kan (for eksempel) alltid kutte på vedlikehold av bygninger, men på sikt vil dette være en dårlig løsning. Kommunedirektøren mener det ikke er ønskelig å kun benytte den metoden når økonomien strammer seg til.

Når det gjelder eiendomsskatt, er det et inntekstpotensiale her. Dersom man skulle skattlegge bolig- og fritidseiendommer i kommunen, har vi tatt et grovt overslag på at inntekten trolig kan ligge på 1 – 2 millioner det første året, med en promille eiendomsskatt. Dette kan økes år for år opp til 4 promille. Dersom vi ser f.eks. til Vennesla og hva de har i inntekt på bolig og fritidseiendom, vil man med tilsvarende takster komme ut med ca 1,8 mill i inntekt første året. Når det gjelder takst kan man taksere, men det er også anledning til å benytte ligningsverdi som utgangspunkt for eiendomsskatt. Uten å ha studert dette nærmere, virker det trolig at å benytte ligningsverdi vil gi en lavere takst, samtidig som det trolig gir mindre arbeid når skatten skal innføres. I tillegg til bolig- og fritidseiendommer, kan man se på eiendomsskatt på næringseiendommer av ulikt slag.

Når det gjelder strukturelle grep, er det mulig å se på skolestruktur. Ut fra prognosen ser vi at det er små fødselskull framover. I 2020 er det ved de to barneskolene til sammen 340 elever. Disse elevene er fordelt med 121 elever på Hornnes og 219 på Evje. Med de fødselskullene vi ser framover, ligger det an til at det i 2025 vil være færre elever. Når vi ser på den nye skolen på Evje ligger det muligheter for å ha alle elever på barnetrinnet der. Det finnes også andre muligheter for organisering av skolestrukturen.

Med antatt størrelse på gruppene framover vil det være mulig å ha færre klasser per trinn ved sammenslåing av skolene. Her kan det ligge et betydelig potensiale for innsparing, samtidig som ingenting tilsier at det vil bli dårligere opplæringstilbud til elevene. Det ser dessuten ut til at på Hornnes kan gruppene etter hvert bli så små at man må vurdere at elever blir undervist i klasser med flere årstrinn sammen. Det er i økonomiplanen lagt inn en slik organisering fra 2024.

Også i barnehagen ser man en utvikling mot færre barn, der nedgangen ser ut til å bli størst på Hornnes. Her er det naturligvis vanskeligere å se mange år fram i tid, men også på dette området er det mulig å vurdere struktur. Det er også mulig å vurdere å tilby kun 5-dagers plass, dette er noe som gjennomføres i flere kommuner og ser ut til å gi en innsparing.

Det er naturligvis slik at vi ønsker at det blir flere barn i kommunen i stedet for færre. Men her ser det ut til at vi følger trenden på landsbasis, med færre barn, og at vi i tillegg har stagnasjon i folkeveksten og en dårligere utvikling enn landet. Dersom det skulle vise seg at utviklingen blir bedre enn det ser ut til nå, vil dette gi seg utslag i bedre økonomiske vilkår enn prognosene tilsier.

Fra enhet for pleie og omsorg er det fremmet et innsparingsforslag som går på nedleggelse av Hornnesheimen, og å flytte pasientene til Evjeheimen. Dette kan gi en betydelig innsparing, i forslaget fra enheten antydes ca 1 mill. Det kan virke merkelig å legge ned en institusjon når man vet at antall eldre, og også antall eldre med demens, vil øke i årene som kommer. Men ved Evjeheimen er det mulig å bygge om en del av omsorgsboligene som ligger inne på heimen til institusjonsplasser. Dette er mulig fordi det er mindre etterspørsel etter tradisjonelle omsorgsboliger enn før, blant annet på grunn av stor utbygging av leiligheter i sentrum.

Samtidig ser vi at det på helse- og omsorgsbehovet oppstår nye behov for boliger til nye grupper, jamfør i fjor da det ble opprettet bemannet psykiatribolig, og jamfør også behov som er fremmet om bygging av nye boliger til yngre med ulike funksjonsnedsettelse. Det finnes også behov på andre områder. Dersom man skulle vurdere å legge ned Hornnesheimen i sin nåværende form må man derfor vurdere eventuell etterbruk/omdisponering. Fordelen ved å samle institusjonsdriften på Evjeheimen vil være at man vil få stordriftsfordeler, både med tanke på personale og ledelse.

På bakgrunn av disse momentene fremmer kommunedirektøren forslag om at man skal utrede skolestruktur, barnehagestruktur og eventuell omorganisering av pleie og omsorgstjenesten. Det legges fram forslag om at dette skal utredes i 2021, slik at alternative løsninger kan fremmes i budsjettet for 2022.

Det er i økonomiplanens handlingsdel innarbeidet tiltak vedrørende disse forslagene. Dersom forslagene ikke vedtas, endres tiltakene i økonomiplanen i tråd med vedtaket. Se omtale i neste avsnitt.

KOMMUNEPLANENS HANDLINGSDEL OG ØKONOMIPLAN

Kommuneplanens samfunnsdel for 2018-2029 ble vedtatt i juni 2018. Denne planen skal være et viktig redskap for utviklingen i kommunen i neste 10-års periode. Etter vedtak av planen ble det høsten 2018 gjennomført et arbeid i enhetsledergruppa for å konkretisere planen og få på plass tiltak som skal gjennomføres i planperioden. I planen som legges fram nå er tiltakene gjennomgått og justert. I årsrapportene vil det hvert år komme tilbakemelding på vedtatte tiltak.

I Evje og Hornnes kommune utgjør økonomiplanen kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven §11-1 fjerde ledd, og denne rulleres dermed i denne saken. Se også formelt grunnlag.

I kommuneplanen er det vedtatt følgende satsingsområder, med følgende temaområder under disse:

Levekår

- Tidlig oppdagelse og innsats
- Samfunnsikkerhet
- Tilrettelegging

Kultur, fritid og frivillighet

- Identitet
- Lokalhistorie og kultur
- Forutsigbarhet og samarbeid
- Mangfold og kvalitet
- Barn og unge

Næringsutvikling

- Kompetanse
- Landbruk
- Reiseliv og turisme
- Nærings- og handelsutvikling
- Utbygging

Regionsenter Evje

- Vekst og utvikling
- Kultur og opplevelse
- Trafikalt knutepunkt
- Regionen som bosted
- Evje som tettsted og handelssenter

I kommuneplanen er det mål, strategier og føringer under hvert satsings- og temaområde. Det er viktig at kommuneplanen er levende og gjenspeiler seg i årsbudsjettet og økonomiplanen. Økonomiplanen er derfor samfunnsdelens handlingsdel, og revideres/konkretiseres hvert år. Det er også slik at når satsingsområder skal ned i økonomiplaner og budsjett, vil det være økonomiske begrensninger for hva man kan gjennomføre. En god del tiltak kan gjennomføres innen eksisterende rammer. Andre tiltak krever økonomi, og da må det enten settes av midler, eller tiltaket må utsettes/ikke gjennomføres. Det vil ikke være midler til å gjennomføre alt som er ønskelig, det gjelder derfor å satse mest mulig målrettet for å få en god gjennomføring av planen. Økonomiplanen vi legger fram nå bygger videre på den som ble vedtatt for perioden 2020 – 2023. Først i økonomiplanen er en innledning som sier noe om kommunens plansystem. Deretter

følger en tekstdel som er lik kommuneplanens samfunnsdel. Så starter tiltaksdelen, som sier hvordan vi skal nå de forskjellige målene som ligger i kommuneplanen. I tabellen er det merket av:

- Hva gjelder tiltaket?
- Hvem har ansvaret?
- Har det økonomiske konsekvenser?
- Er det noe som må utredes før det igangsettes?
- Når skal det gjennomføres?

Når det gjelder innarbeidede tiltak som allerede har gitt økonomiske konsekvenser, kan vi for eksempel nevne (listen er ikke uttømmende):

- Gjennomføring av rehabilitering Evjeskolene
- Hjemmetjenestetilbudet, her startet innfasing av et nytt årsverk i hjemmesykepleien i 2019. 50 % ble innfaset i 2020 og det ligger 100 % stilling fra 2021.
- Trafikksikkerhetsplan, en satsing i investering på kr 250 000,- per år fra og med 2022. I 2021 er investeringene minimalisert for å holde låneopptaket nede
- Utredning nærmiljøanlegg Evjeskolene, lagt inn investeringsmidler på 4 mill. netto i 2022.

I tillegg kan det komme økonomiske konsekvenser ut av de utredningene som skal gjennomføres. Det vises til handlingsdelen i økonomiplanen. Her vil vi spesielt nevne noen tiltak som er lagt inn under levekårs- tilrettelegging – under punktet «fokus på tilrettelagte tilbud til ulike brukergrupper.» Her er det satt inn tre punkter som det er viktig å si noe om:

Et punkt er «vurdere behov for framtidige boliger i helse- og omsorg. Punktet bygger blant annet på innspill fra helse- og familie:

«I Evje og Hornnes kommune vet man om 4-5 barn/ungdom som i løpet av noen få år har behov for en form for botiltak. Disse barna har omfattende hjelpebehov, og det vil være snakk om utvidet avlastning, bo trening og innflytting i egen bolig. Det eldste av disse barna vil i løpet av en 3 års periode ha behov for opplæring av ADL (Activity Daily Living) i egen bolig samt avlastning.

Avdeling for habilitering drifter i dag et bofellesskap for mennesker med ulik grad av funksjonsnedsettelse, Hovslagervegen bofellesskap. Her er det 8 leiligheter, hvorav kommunen har leieinntekter på 6 av dem. De 2 resterende blir benyttet som avlastningsboliger for barn da kommunen ikke har annet tilbud. Det er ikke en optimal løsning å ha et bofellesskap og avlastningsbolig for barn så tett i hverandre. Kommunen har også måtte ta i bruk private avlastningshjem da man ikke har kapasitet eller tilrettelagte boliger for barn.

Ut fra alderssammensetningen til de som bor i Hovslagerveien i dag, kan en tenke seg at dette er brukere som blir boende i disse boligene i mange tiår fremover. Det er derfor urealistisk å tenke at disse boenhetene vil være tilgjengelig for andre brukere i nær fremtid. Hovslagervegen yter også tjenester til brukere utenfor bofellesskapet som også i fremtiden vil ha behov for tettere oppfølging og mest trolig flytte inn i Hovslagervegen. En ser derfor et behov for å bygge nye boliger til denne brukergruppen i løpet av en 3-4 årsperiode.

Man må ta en grundig kartlegging i løpet av 2021, og der må en se på ulike modeller for bygging, hvordan man på en best mulig måte kan drifte dette på en hensiktsmessig måte med samdrift med andre avdelinger og bruk av velferdsteknologiske løsninger.»

Punktet som er tatt inn i økonomiplanen er «vurdere behov for framtidige boliger i helse og omsorg.» Da ser man på mer enn boliger til unge med funksjonsnedsettelse. Det er fordi også boligbehovet for andre brukergrupper er i endring. Vi må derfor se på totale framtidige behov, og gjøre en vurdering av hvordan den totale boligmasse vi disponerer i dag kan benyttes på en god måte. Det er viktig at dette arbeidet prioriteres i 2021 slik at man har et godt grunnlag for budsjettarbeidet for 2022.

Neste punkt er «Vurdere lokalisering av institusjonsplasser – Hornnesheimen/Evjeheimen» Dette er med tanke på at det er mulig å flytte institusjonsplassene ved Hornnesheimen til Evjeheimen, og ved dette grepet foreta en omorganisering som gir innsparing. Også på dette punktet må man vurdere bygningsmasse, og se på framtidig behov, og det er viktig å arbeide med dette slik at man har et godt grunnlag når budsjettet for 2022 skal legges.

Det er også tatt inn et punkt som heter «vurdere framtidig skoletilbud – struktur og organisering.» Bakgrunnen for dette punktet er at med lavere fødselskull framover ser vi det som nødvendig å vurdere hva slags skoletilbud vi skal ha, og hvordan det skal organiseres. Her trenger man også et grunnlag for budsjettarbeidet i 2022.

EGENANDELER, HUSLEIER, GEBYRER MV.

Utgangspunktet for justeringer vil i de fleste tilfeller være deflator på 2,7 %. For husleie i kommunale leiligheter vil det være konsumprisindeksen som gjelder. Det er naturlig nok gjort noen justeringer og tilpasninger, og vi vil knytte noen kommentarer til betalingsattsene.

I kommunal barnehage følges reglene om makspris, og vi legger oss på den maksprisen som er foreslått fra regjeringen og regulerer eventuelt egenbetalingen dersom denne blir endret. Betalingsattsene graderes etter oppholdstid. Vi følger også sentrale regler vedr. redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid for 3, 4 og 5 åringer for husholdninger med lav inntekt. Når det gjelder kostpenger, er dette delegert til samarbeidsutvalget. Det er derfor ikke lagt ved betalingsatts for barnehage. Maksprisen er økt til 3 230 fra januar. Dette er en økning på 3 %, altså noe over deflator. Sats for moderasjonsordninger er også justert. Barnehagebetaling skal utgjøre maks 6 % av husholdningens inntekt.

I kulturskolen er prisen økt med deflator, rundet av til nærmeste runde sum (10'er eller 5'er.) Når det gjelder gebyrer innen forvaltning (byggesak) har det skjedd en omlegging, og enhetsleder har kommentert dette som følger:

«Over tid har det oppstått en praksis her i kommunen som omfatter bruk av rammetillatelse ved oppsett av eneboliger og hytter som er iht. til plan. Dette er en unødvendig bruk av ressurser da det er mer arbeid for saksbehandler ved behandling av søknad om rammetillatelse og deretter igangsettingstillatelse (det er eksempler på rammetillatelse og opp til 2 stykk igangsettingstillatelser). Samme sak må gjennomgås flere ganger og oppdateres. I praksis må en enkelte ganger sette seg inn i saka på nytt om det er lenge mellom gitt rammetillatelse og søknad om igangsettingstillatelse. Ved å øke gebyret for flertrinnsøknad (søknader hvor en deler opp i rammetillatelse og igangsettingstillatelse) vil en i praksis oppmuntre til bruk av ettrinnsøknad, og kun benytte seg av flertrinnsøknad når behovet er der som i større byggeprosjekt o.l. Saksbehandlingsgebyret for oppsett av eneboliger er så lavt at det nærmest må sies at det blir subsidiert. Ved å øke dette gebyret vil det gjenspeile arbeidet som er i forbindelse med behandling av en slik søknad.»

De nye sattsene er sammenlignet med nabokommunene, og de skiller seg ikke nevneverdig ut.»

For gebyrer som er sammenlignbare med 2020 er økningen rundt 3,1%. Dette er noe over deflator på 2,7 %. Vi ligger ikke høyt på gebyrene, og ønsker å komme nærmere selvkost på disse områdene, for å kunne disponere kommunens midler i større grad mot andre, nødvendige formål. Abonnementsgebyr for vann reduseres med kr 100,- fra kr 1 592 til kr 1 492,-. (I 2020 ble de satt ned til med kr 32,-). Pris per m2 settes ned fra kr 13,20 til kr 12,90,-. (i 2019 var prisen kr 13,70). For avløp settes abonnementsgebyret opp fra kr 2 676,- til kr 2 784,- (I 2019 var prisen kr 2 694,-). Pris per m2 settes opp fra kr 19,90 til kr 21,90 (I 2019 var prisen kr 20,50).

For renovasjon er gebyrene uendret fra 2020 til 2021. Det samme gjelder slamtømming. Feiegebyret stiger fra kr 300,- til kr 313,- per år. Vann, avløp, renovasjon, slamtømming og feieing er alle innen selvkostområdet, og vil variere over tid på bakgrunn av blant annet blant annet kapitalkostnader og fond.

Når det gjelder betaling for bistand i hjemmet, vises det til vedlegg. Her betaler minstepensjonister lovlig makspris. Timepris for de som tjener mer enn 2 g (andre enn minstepensjonister) er kr 300,-. For disse gruppene er det lagt inn en prisøkning for å komme nærmere selvkost ved praktisk bistand i hjemmet. Det er her tatt utgangspunkt i prisnivået i andre kommuner i Agder, der Evje og Hornnes kommune har ligget under de fleste andre i pris.

Startlån

For økonomiplanen legges det opp til et låneopptak vedrørende startlån på 5 mill. per år. Det vil hvert år bli vurdert om så stort låneopptak er nødvendig. I innværende år er det lånt ut i overkant av 2,600 mill, og det gjenstår fortsatt nærmere 6,6 mill av tidligere opptatte lån.

Delegasjoner til kommunedirektøren i budsjettvedtaket

Det er en del beløp som i løpet av året skal fordeles ut på enheter, men kommunedirektøren har i utgangspunktet ikke fullmakt til å foreta disponeringer som endrer enhetenes rammer. I budsjettvedtaket er det derfor tatt inn en del forslag om delegasjoner til kommunedirektøren. Som tidligere år foreslås det at kommunedirektøren delegeres fullmakt til å fordele midler avsatt til lønns- og pensjonsvekst og til etter- og videreutdanning. Det er også satt av midler til leirskoleopphold som skal fordeles til skolene.

I tillegg foreslås det at kommunedirektøren kan fordele ut midler mottatt gjennom rammetilskuddet vedrørende covid 19-pandemien, til de enheter som får økte kostnader/reduerte inntekter.

SØKNADER FRA EKSTERNE I FORBINDELSE MED BUDSJETTET FOR 2021

Alle søknader følger som vedlegg til budsjettsaken. Vi beskriver her kort de forskjellige søknadene, og har inndelt dem i søknader som er lagt inn i budsjettet, og søknader som ikke er lagt inn.

Innarbeidede søknader/tilskudd:

Tilskudd til senter mot seksuelle overgrep Agder (SMSO)

Her har vi vært inne med tilskudd i flere år. Kostnaden har vært kr 11 000,- i 2020 og tilskuddet er innarbeidet i budsjettet for 21.

Stiftelsen Arkivet

Her har det også blitt gitt tilskudd i flere år, og det er budsjettet med dette tilskuddet. Beløp er kr 17 500,-.

Ikke innarbeidede søknader:

Otra il – investering og finansiering av løypemaskin

Otra il har søkt om et tilskudd på kr 200 000, som en delfinansiering av løypemaskin i alt beregnet til å koste ca 3,035 mill. Det vises til søknad for nærmere beskrivelse av tiltaket.

Stiftelsen Amatheia

Stiftelsen søker om tilskudd til fortsatt drift av sitt lokalkontor i Kristiansand. Stiftelsen har kontor i Kristiansand. Det vises til søknad.

Selvhjelp for innvandrere og flyktninger – avdeling Kristiansand

Det vises til søknad.

OMTALE AV ENHETENE

Felles innledning

Når det gjelder årsverk, må en huske på at midler til ekstrahjelp og vikarer ikke blir regnet med i årsverkene. Det betyr at årsverk omtalt under hver enhet ikke gir den hele og fulle sannhet når det gjelder antall årsverk, da det på noen områder er mer ekstrahjelp og vikarer enn på andre områder, i tillegg til at noen steder erstatter tjenestekjøp årsverk. I tillegg er det slik at årsverk varierer gjennom året, slik at det kan være et annet tall 01.01 enn 31.12.

Når det gjelder innsparingskrav, var tanken at hver enhet skulle vise et mulighetsrom. For noen enheter vil innsparing på det nivået det var lagt opp til her være svært vanskelig, og spesielt vanskelig vil det være å oppnå dette første året i økonomiplanen.

Det er også slik at det i mange tilfeller er noe vanskelig å skille mellom innsparinger og naturlige svingninger. Her er det gråsoner, så for å få et inntrykk av utviklingen innen hver enhet må man se både på innsparingene, og på de naturlige svingningene. I saksframlegget er det forsøkt å skille mellom disse to begrepene på den måten at det som har direkte konsekvenser for noen, eller er resultatet av et aktivt grep som er tatt for å spare penger, er definert som en innsparing.

Interkommunale samarbeid og annet eksternt

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn /godtgjørelse
31 161	+46	0,15	0	0	0

Iks'er, interkommunale samarbeid med videre har fra og med 2020 ligger som en egen budsjettramme. Vi kommenterer disse her.

På disse områdene er det i mange tilfeller svært vanskelig å foreta innsparinger, da kostnadene fastsettes av andre enn kommunen selv. Det er likevel innarbeidet et kutt i år, til Evje sokn. Utenom dette er det likevel en svært liten endring i ramme, dette skyldes diverse naturlige svingninger som omtales i dette kapitlet.

Noen tjenestekjøp er det naturlig at ligger hos de enkelte enhetene, og ikke på dette området. Dette gjelder f.eks. kjøp av legevaktjenester i Arendal eller kjøp av gjeldsrådgivningstjenester i Arendal, og betaling til Bygland for jordmortjenester og kommuneoverlege. Det gjelder også deling av utgifter når det gjelder vakt veterinær. I disse tilfellene er kjøpet sett på som en svært nær integrert del av den kommunale tjenesten, og tilhører aktuell enhet.

For iks'er med videre har det, i alle fall for mange av disse, vært slik at utgangspunktet for justering skal være kommunal deflator. Vi går her gjennom en del av de største postene på dette området. Aust-Agder museum og arkiv IKS: Her er tilskuddet totalt økt med deflator, utenom den delen som gjelder nybygg. Totalt budsjett, da inklusiv arkiv og depotleie for vårt fjernarkiv, er kr 1 318 000,- i 2021, mot kr 1 285 300,- i 2020.

Når det gjelder revisjon, kan vi påregne en kostnad på kr 910 000,- i 2020 mot kr 840 000,- i 2019. Dette er en ganske sterk økning dersom man ser på prosent, men kr 60 000,- av den dreier seg om forenklet etterlevelseskontroll, som er en ny oppgave vedrørende innkjøp. Går vi tilbake til 2016 budsjetterte vi med en kostnad på 969 000,- på dette området. Budsjettet her har altså gått ned over tid, etter at revisjonen ble en del av en større enhet.

Når det gjelder budsjett til kontrollarbeidet følger det som vedlegg til saken, og det er innarbeidet i tråd med framlagt forslag.

Tilskudd til Setesdal Regionråd er lagt inn med 1,300 mill. Denne summen er også uforandret og har vært den samme i flere år. Samme beløp ligger inne i hele økonomiplanperioden. Til Setesdal Brannvesen iks er det lagt inn kr 2 955 200,- mot 2 529 900,- i 2020. Dette følger budsjett og økonomiplan vedtatt i representantskapet i iks'et, og slik det ligger an i vedtatt økonomiplan er det en nedgang til 2,834 mill fra 2022. Kjøp av feietjenester kommer i tillegg og inngår i selvkost. Tilskudd til Evje og Hornnes sokn var i 2020 satt til 3,488 mill. Fra 19 til 20 ble soknet justert med 2 %, altså under deflator. For 2021 er tilskuddet foreslått satt til 3,400 mill, dette betyr et kutt i dette tilskuddet. Evje sokn har levert inn en søknad om bevilgning på 3,500 mill, noe som var en økning langt under deflator på 2,7 %.

Grunnen til at kommunedirektøren velger å et kutt her, er at dersom man ser på kostra-tall, ligger vår kommune høyt på dette området. Ser vi på andel av netto driftsutgifter til kirke, ligger vi på 1,5%, mens vår kostragruppe ligger på 1,3% og Aust-Agder ligger på 1,4 %. Ser vi på brutto driftsutgifter per innbygger i krone, ligger vi på kr 964,-, mens vår kostragruppe ligger på kr 834,-. Så er det selvsagt

forskjell i kommunestørrelser med videre, men i vår kostragruppe er det kommuner med under 5000 innbyggere som vi skal være sammenlignbare med. Ser vi på medlemmer i Den norske kirken i prosent ligger vi på 74,4, mens vår kommunegruppe ligger på 80 %.

I tillegg til tilskudd har Evje og Hornnes sokn en tjenesteavtale med kommunen, og denne er verdsatt til kr 105 000,-. Kommunen har regnskapsføring inklusiv lønn og fakturering for kirka. Soknet betaler ikke for tjenestene kommunen utfører for dem, men beløpet fastsatt i tjenesteavtalen bokføres som en del av tilskuddet soknet mottar.

Setesdal ikt har levert inn et budsjettforslag der Evje og Hornnes kommunes andel er 5,429 mill. for 2021, dette er på nivå med budsjettet for 2020. Dette er lagt til grunn for budsjettet. Erfaringsmessig kan det skje ting gjennom året på dette området, men vi legger likevel til grunn det som er kjent i dag. Når det gjelder kjøp fra Bygland av jordmortjenester og kommunelege er det lagt inn 1,135 mill. i budsjettet for 2021, dette er på nivå med 2020.

For Setesdal Miljø og Gjenvinning iks ligger det inne en forventet utgift på 6,810 mill. i 2021. Dette ligger inne i vårt selvkostregnskap, og avregnes i forhold til selvkostprinsipper. I statsbudsjettet ligger det inne forslag om en ny forbrenningsavgift, som kan gi noe økte kostnader på dette området, rundt 180 000 eks merverdiavgift. Den er foreløpig ikke innarbeidet da den kom inn sent i budsjettarbeidet, men dette må eventuelt tas inn i selvkost for 2022.

Når det gjelder Setpro AS vil vårt tilskudd variere noe etter bruk. Det har vært følgende utgifter de siste årene:

2016: 0,884 mill.

2017: 0,791 mill.

2018: 0,821 mill.

2019: 0,991 mill.

2020: 1,229 mill

Siden tilskuddet varierer etter bruk er dette noe vanskelig å budsjettere. Bedriften er imidlertid tildelt flere VTA-plasser (varig tilrettelagt arbeid) fra NAV. For disse plassene er det slik at staten yter tilskudd på 75 %, og kommunen yter det øvrige. Dette førte til en utgiftsøkning fra 19 til 20. Det er usikkert hva utgiften blir i 2021, men vi har lagt inn 1,100 mill.

Midt-Agder barnevern og PPT – her er det vanskelig å komme med sikre anslag, særlig for barnevern. Utgiftene til barnevern varierer over tid alt etter hvor mange barn som har hvilke tiltak, og det er uforutsigbart. Det har imidlertid blitt et større påslag til reisetid med videre, kr 325 000,-. Dette er innarbeidet, men andre poster er også regulert og total oppjustering på barnevern er derfor kr 125 000,-. Her er det nødvendig med en tett oppfølging gjennom året.

Når det gjelder frivilligsentralen, vedtok kommunestyret i fjor (i saken om årsbudsjett/økonomiplan) å inngå en fireårs-avtale fra 2020-2023. I denne perioden skulle tilskuddet justeres med deflator. Dette er fulgt, og tilskuddet er justert med deflator til kr 676 000,-. Det som er nytt, er at det er valgt fra statens side at tilskuddet til Frivilligsentraler skal være øremerket. Det er derfor lagt inn en inntekt på kr 441 000,- på dette ansvaret, i tråd med uttrekk fra rammetilskuddet. Dette gjør at utgiften går ned netto på denne posten.

Det finnes i tillegg til dette også en rekke andre samarbeid som f.eks. kriesenter, Interkommunalt fellesinnkjøp mv. Her har vi nevnt de største, av praktiske hensyn kan vi ikke gå gjennom alle. Interkommunal arbeidsgiverkontroll utgår fra 2021 og gir også nedgang i kostnader på rammen.

Politiske styrings- og kontrollorganer

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn /godtgjørelse
2 619	+236	9,94	0	0	76,13

Utgiftene øker først og fremst fordi det er valg i 2021, og det er satt av kr 180 000,- til det. Det er ellers foretatt mindre justeringer i møtgodtgjørelser og lignende.

Når det gjelder innsparingskrav på kr 84 966,- er dette sett i sammenheng med sentraladministrasjonen.

Sentraladministrasjonen

Total ramme	Endring ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utg. til lønn
16 923	48	0,29	17,08	15,38	78,80

(Kommentar: Når det gjelder årsverk er ikke lærlinger og frikjøp tillitsvalgte regnet med. Selv om utgiftene til disse ligger på sentraladministrasjonen regner vi ikke med at de direkte berører driften av sentraladministrasjonen. De er imidlertid med når andel av utgifter til lønn er beregnet).

Når det gjelder årsverk 2021 er dette ved slutten av året, fordi 50 % stilling vil gå ut i løpet av året.

Innsparinger

Innsparingskrav var 588 084 for sentraladministrasjonen og kr 84 966 for politisk styring og kontroll, totalt kr 673 020,-. Det er foretatt følgende justeringer, som er innarbeidet i budsjettet:

Tiltak	2021	2022 og videre
Nedjustering stilling servicekontoret	kr 102 500,-	kr 282 000
Telefon/rekvisita mv (pga digitalisering mv)	kr 75 000	kr 75 000
Reduksjon overtid og driftsutg	kr 24 400	kr 24 400
Ettårig innsparing - mindre reiser mv 2021	kr 127 000	
Etter/videreutdanningsmidler	kr 81 000	kr 81 000
Økt tjenestesalg	kr 260 000	kr 260 000
Totalt	kr 669 900	kr 722 400

Kommentarer til innsparingene: Nedjustering stilling servicekontoret kommer i forbindelse med naturlig avgang, og er mulig blant annet på grunn av digitalisering av våre tjenester.

Etter og videreutdanningsmidler er midler på sentral ramme til skole og barnehage som fordeles gjennom året. Her er det mulig å foreta en nedjustering i ramme, når vi ser det opp blant annet mot midler vi mottar fra staten. Vi vil likevel klare å holde dette på et greit nivå.

Økt tjenestesalg – her er det først og fremst på område rådgiver oppvekst. Det er lagt inn i hele økonomiplanperioden, men vi må likevel komme tilbake til dette i forbindelse med neste års budsjett.

Det ble lovpålagt med leirskole fra og med 2020, og da ble et øremerket tilskudd innlemmet i rammetilskuddet i 2020, vår andel av det var 46 000,-. Vi ble også i 2020 tilført kr 47 000,- i forbindelse med at det ble moderasjonsordninger (reduisert foreldrebetaling) i sfo for 1. og 2. klassinger. Disse midlene ble avsatt på sentral ramme for viderefordeling i 2020, og dette er videreført i 2021.

Justeringer og naturlige svingninger innen enheten

Skatteoppkreveren ble fra 01.11.20 overført fra kommunen til staten. Dette betyr at vi får mindre utgifter, men vi taper mer inntekter. Vi har hatt (ifølge forrige årsrapport for skatteoppkreveren) 1,2 årsverk knyttet til denne tjenesten, det gjaldt da skatteinnkreving for egen kommune og også for Bykle, Valle og Bygland. Vi må her nevne at dette er et anslag, og vi ser at tidsbruk på denne tjenesten har gått nedover de siste årene. Gjennom rammetilskuddet er vi trukket for kr 784 000,- det er da korreksjon for 10/12. Helårs uttrekk er dermed kr 940 000,- av rammetilskuddet. Inntektene fra de andre kommunene har vært kr 750 000,-. Utgiftene har vært lønnsutgifter på rundt 800 000,-, - i tillegg kommer også en del utgifter til reise, kurs kontorhold mv, og betaling på i overkant av 200 000,- for tilknytning til interkommunal arbeidsgiverkontroll. Totalt sett er det et tap på over kr 500 000,- for vår kommune. Økonomiavdelingens lønnsbudsjett er nedjustert med 1,2 årsverk, og andre utgifter og inntekter knyttet til funksjonen er fjernet. Det er lønnsutgifter, kontor, reise/kurs for skatteoppkrever som ligger på sentraladministrasjonen, og også inntektene fra de andre kommunene. Interkommunal arbeidsgiverkontroll er budsjettet på område «Interkommunalt samarbeid og annet eksternt», og rammetilskuddet ligger selvsagt på sentralt område.

Fra og med 2020 skal det også beregnes pensjon på lærlinger. Dette ble ikke med i budsjettet for 2020, men for 2021 har vi beregnet dette. Det gir med det antall lærlinger vi har beregnet å ha i 2021 en utgift på kr 327 000,-, som går som en økning på sentraladministrasjonens ramme. Når det gjelder lærlinger, kan det også nevnes at det per nå er svært mange, hele 12, og dette er mer enn vanlig. Fra høsten av er det planlagt at det skal være 9. Totalt er utgifter til område for lærlinger budsjettet med 0,849 mill mer i 2021 enn i 2020

Husbankens personrettede tilskudd gjaldt tilskudd til etablering, og tilpasning av bolig, og også til utredning og prosjektering. Dette var tilskudd kommunen kunne søke på via Husbanken og videreformidle til aktuelle personer. Disse ordningene ble avvirket fra og med 2020, og i inneværende år gikk kr 352 000,- har kommet inn i kommunens rammetilskudd. Dette har tidligere år vært tilskudd vi har kunnet søke på hos husbanken. Det er tilskudd til etablering og tilpasning av boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet som har vært benyttet i vår kommune.

For å sikre videreføring av tilskuddsordningene, ble det lagt til et kapittel i «Lov om bustøtte og kommunale bustadtilskot (bustøttelova)». – «Kommunale tilskot til etablering i egen bustad og til tilpassing av bustad». Dette er et kapittel der paragrafene ikke er «skal», men «kan», altså at kommunen kan etter søknad gi tilskudd. Det er likevel ønskelig, slik kommunedirektøren vurderer det, å ha en slik ordning.

Kommunedirektøren har i budsjettet for 2021 ikke funnet rom for å sette av friske midler til en slik ordning. Det er imidlertid kr 388 614 på fond vedr. denne ordningen i skrivende stund, dette er midler vi har mottatt fra husbanken tidligere år som foreløpig ikke er betalt ut. I 2020 er det hittil utbetalt kr 17 450,- til tilpasning av bolig. I 2021 og 2022 mener vi derfor at disse midlene kan benyttes og at vi derfor har finansiering for denne ordningen. I økonomiplanen for 2023 og 2024 er det avsatt kr 200 000,- per år, noe som gjør at netto ramme for enheten går opp.

Det er ellers justert for økte kostnader til forsikringer, der særlig personforsikringer ser ut til å stige mye. Her er det imidlertid ute anbud, så vi har ingen endelige kostnader per nå. Utover dette er det kun foretatt mindre endringer.

Enhet for kultur

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn
5 146	-150	-2,83	6,40	6,54*	74,09

Når det gjelder årsverk, gjelder 20 % økning øremerket tilskudd vi har fått til pålagt oppgave med fengselsbibliotek. I tillegg ble det våren 2020 holdt en stilling på 15 % vakant i kulturskolen. Det er derfor ingen reell økning.

Innsparinger

Innsparingskrav var kr 199 068,-. Kulturenheten har hovedsakelig sett på innsparinger i enheten opp mot vakante stillinger og omorganisering av oppgaver. I avdeling for ungdomsklubb har det siden juli vært vakant 90 % stilling. Ved å se på klubb knyttet opp mot andre aktiviteter enheten arrangerer for ungdom (f.eks. bibliotek og UKM), sammen med sambruk av lokaler og annet samarbeid med frivillige lag og organisasjoner i kommunen, vil vi kunne spare inn ca. 1/3 av ressursbruk på arbeid med barn og unge uten å nedjustere tilbudet.

I tillegg er det i budsjettet lagt inn nedjustering av andre lønnsmidler, bl.a. tilkallingshjelp på kino, som er halvert. Her kan det bli en nedjustering av tilbudet slik det er i dag, som kioskdirift, og vi må ha litt andre løsninger på billettsalg og brannvakter. Det er utlyst stilling som kulturmedarbeider/-konsulent som vil ha oppgaver tilknyttet både kino, bibliotek og aktiviteter for barn og unge.

Det er i tillegg foretatt noen mindre kutt i driftsbudsjettet. Total nedjustering utgjør ca kr 150 000,-. Dersom vi skulle gjennomføre ytterligere kutt ser vi for oss at vi må legge ned tilbud, for eksempel stenge kinoen. Det ville kunne gi en ytterligere innsparing på rundt kr 100 000,- i enhet for kultur, i tillegg til innsparing på renhold og drift på enhet for drift og forvaltning. Dette er ikke innarbeidet i budsjettforslaget i denne omgang.

Det finnes også andre muligheter, som å nedjustere budsjett til kulturformidling (kr 70 000 per i dag) eller nedjustering i kulturmidlene.

Justeringer og naturlige svingninger innen enheten

Det er lite på dette området innen enheten. Organisering av turistinformasjonen må vurderes framover, og ferdigstilling av gards- og ættesoge må prioriteres. Her vil det bli utgifter til trykking av bøker, dette er ikke budsjettert, men det finnes fond på området. Det vil også komme inntekter ved salg av bøkene.

Innledning skolesektoren

Når det gjelder skolesektoren har vi, i tillegg til innleverte budsjettforslag, tatt utgangspunkt i innrapportering til GSI (grunnskolens informasjonssystem) i vurdering av hvilke muligheter for innsparinger som foreligger. Med grunnlag i prognose for elevtallsutvikling, er dette også et område som kommunedirektøren ønsker å se nærmere på framover, spesielt i forhold til fordeling av ressurser til skolene og skolestruktur. Dette kan få betydning når budsjettet for 2022 skal behandles.

Skolenes muligheter for innsparing, utover det som er lagt inn, ligger i å kutte i timer til undervisning ved å redusere antall timer til særskilt norskopplæring for fremmedspråklige og spesialundervisning, og organisere dette på tvers av klasser og trinn.

Hornnes barneskole

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn
13 143	-434	-3,20	19,56	18,87*	89,82

*Når det gjelder årsverk, er dette per 01.01. Det kan bli endringer i løpet av året.

Elevtall 2019/2020: 123

Elevtall 2020/2021: 121

Elevtall 2021/2022: 117

Innsparinger

Innsparingskrav for enheten var kr 440 193,-. Det er foretatt følgende innsparinger:

Det er lagt inn at de to barneskolene i kommunen skal ha felles sfo i ferier. Dette er mulig å gjennomføre blant annet fordi man ser at det er lite bruk av sfo i ferier. Det er lagt inn en innsparing på kr 20 000,- på Hornnes barneskole.

Når det gjelder svømmeundervisning gis dette som tilbud i en kortere periode i løpet av året. Det reduserer skyssutgiftene med kr 54 000,-. Tilbud om svømmeundervisning i skolen vil fortsatt være i tråd med regelverket for opplæring i svømming, selvberging og livredding. Organisering av svømmeundervisning vil være lik for begge skolene, men for skolene på Evje har det ingen effekt kostnadmessig. Det vil få betydning for kostnader til drift av svømmehallen.

I tillegg er det lagt inn en innsparing på kr 145 000,- - tilsvarende 0,5 årsverk fra og med høsten 2021. Innsparingen får helårsvirkning fra 2022. Muligheten ligger i forhold til å ha en klasse på 6 trinn i noen eller alle fag, eller velge andre løsninger for å oppnå samme innsparing. Gruppen er på totalt 23 elever, noe som anses som vanlig gruppestørrelse.

Med grunnlag i prognose for elevtallsutvikling ser det ut til at det blir en nedgang i elevtall ved Hornnes barneskule framover. Det vil få betydning for organisering av klasser/grupper, og at elever blir undervist i klasser/grupper med flere årstrinn sammen. Det er lagt inn en slik sammenslåing i økonomiplanen, fra og med høst 2024.

Justeringer og naturlige svingninger innen enheten

Det er færre brukere i sfo, noe som gir en nedgang i inntekter. Samtidig er det lagt inn en økt bemanning på våren, som skyldes krav til oppdeling i kohorter på grunn av smittevern-tiltak.

På støttetiltak er det noe nedgang i utgifter for 2021 på grunn av færre assistenter ved oppstart av skoleåret i høst enn i fjor.

Evje barneskole

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn
20 927	488	2,39	28,15	28,85	93,08

Elevtall 2019/2020: 220
Elevtall 2020/2021: 219
Elevtall 2021/2022: 216

Når det gjelder årsverk er dette tall per 01.01. Per 31.12 ser det ut til å være 29,32. Innsparingskrav for skolen var kr 637 452,-. Etter å ha gått gjennom budsjettgrunnlaget og GSI for Evje barneskole finner kommunedirektøren lite grunnlag for å foreta større kutt. Det er som på Hornnes barneskole lagt inn at sfo ved skolene skal slås sammen, og dette gir en innsparing på kr 20 000,-. Videre legges svømmeundervisning opp på samme måte som på Hornnes.

Justeringer og naturlige svingninger innen enheten

Det er foretatt nedjustering i brukerbetaling på sfo, på grunn av at færre benytter tilbudet. Videre er det flere som er i målgruppen for redusert foreldrebetaling SFO 1. og 2.trinn. Det er noe oppjustering av utgifter til spesialpedagog og assistenter fra høsten 2021. Dette får helårsvirkning fra og med 2022.

Evje ungdomsskole og voksenopplæring

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn
19 706	-128	-0,64	29,93	29,61	95,17 %

Elevtall 2019/2020: 146
Elevtall 2020/2021: 146
Elevtall 2021/2022: 138

Elever i voksenopplæring:
2019/2020 40
2020/2021 31
2021/2022 22 (anslag)

Innsparinger

Innsparingskrav var 668 691,-
Enheden har blitt pålagt et generelt 150 000,-. Det er i tillegg stor nedgang i utgifter på grunn av det man kan definere mer som naturlige svingninger.

Justeringer og naturlige svingninger innen enheten

Årsverkene i tabellen i innledningen er per 01.01. Det betyr at antall årsverk i enheten skal reduseres i løpet av året.
Enheden kan deles i to avdelinger, ungdomsskolen og voksenopplæringen

Ungdomsskolen:

Nedgang i antall elever gjør at det fra høsten 2021 blir seks klasser i stedet for sju, det vil si at hvert trinn deles i to klasser. Dette gir en innsparing på ca 1 årsverk, som ligger inne med 5/12 virkning i 2021. For 2021 utgjør dette kr 277 000,- og i 2022 kr 657 000,-. Fra og med høsten 2023 vil det igjen være behov for tre klasser på 8. trinn, og to klasser på 9. og 10. trinn. Det innebærer 7 klasser totalt ved ungdomsskolen.

Tolærersystemet gjør at det i fagene norsk, matematikk og engelsk er to lærere med i undervisningen. Dette har bidratt til at andel elever som har behov for spesialundervisning har gått ned. Det har foreløpig ikke gitt noen nedgang i utgifter til assistenter. Årsverk til assistenter er budsjettert på samme nivå i 2020 som i 2019. Kommunedirektøren vil i 2021 se nærmere på dette i samarbeid med rektor.

På ungdomsskolen er det nedgang i inntekter vedr. gjesteelever. Dette gir en nedgang i inntekter på ca 0,600 mill.

Voksenopplæringen

På grunn av stort behov på området grunnskoleopplæring for voksne er det nå to klasser på dette området, og det gjør at årsverkene er gått opp. Ut fra det vi vet nå ser det ut til at dette vil være situasjonen fram til høsten 2021. Fra høsten 2021 vil behovet gå ned, og det vil være behov for 1,8 årsverk mindre på dette området enn det vi har per nå. Dette vil for høsten 2021 gi en nedgang i kostnader på ca kr 530 000,-.

I 2020 var det på område voksenopplæring budsjettert med inntekter 1,618 mill., hvorav tilskudd til norskopplæring (norsk med samfunnsfag) utgjorde 1,208 mill. For 2021 er inntekter budsjettert med 1,305 mill. Nedgangen skyldes mindre salg av tjenester til andre kommuner, når det gjelder tilskudd til norskopplæring er dette omtrent på samme nivå som i 2020.

Enhet for barnehage

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn
19 940	-970	-4,64	38,27	37,43	94,55 %

Dette er årsverk per 01.01, og det vil bli endringer fra barnehageåret 2021/2022 (august 2021).

Antall barn:

Høst 2015:	173, fordelt med ulikt antall dager
Høst 2016:	180, fordelt med ulikt antall dager
Høst 2017:	179, fordelt med ulikt antall dager
Høst 2018:	172, fordelt med ulikt antall dager.
Høst 2019:	161, fordelt med ulikt antall dager.
Høst 2020:	156, fordelt med ulikt antall dager
Anslag høst 2021	144 barn

Innsparinger

Innsparingskrav var 766 257,-. I barnehagen bemannes det etter antall barn, og det betyr at større innsparinger blir vanskelig. Det er lagt inn en innsparing på kr 10 000,-, med bakgrunn i at man kan se på stenging av barnehagen i 3 uker på sommeren i stedet for 2. Enheten kan også dekke dette beløpet på annet vis.

Det er også mulig å se på bemanning i naturgruppene. Der er det nå en forsøksordning med 14-barnsgruppe 3-6 år bemannet med 3 voksne. Ordinær bemanning er 18 barn over tre år på tre voksne. Fra høsten 2021 legges det opp til at bemanning i naturavdelingen følger barnehagelovens krav til bemanning.

Justeringer og naturlige svingninger innen enheten

Når det gjelder ordinær bemanning i barnehagene, skal det bemannes med bakgrunn i prinsipper for opptak. Det betyr at bemanning ikke endres for neste barnehageår før man ser behovet, og dette vil barnehagen ha oversikt over i mars 2021 (etter hovedopptak). Det betyr at det kan komme endringer i tertialrapporten til våren.

På sikt ser det ut til at det er nedgang i barnetall, og da kanskje spesielt på Hornnes, jamfør omtale i avsnittet om mulighetsrom framover tidligere i saken.

For 2021 har det imidlertid vært nødvendig med økt bemanning på støttetiltak, og bemanningen på dette området har økt fra 1,87 til 2,23 årsverk.

Når det gjelder foreldrebetaling, er makspris i statsbudsjettet lagt til kr 3 230,-, fra januar 2021, og vi følger maksprisen. Utfordringen med å budsjettere foreldrebetaling, er at det er en god del husholdninger som kommer inn under grensen for redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid. I tillegg har vi søskenmoderasjon. Vi har gjort et anslag ut fra situasjonen per nå. Rammen går ned mot slutten av økonomiplanperioden. Det er beregnet ut fra forventninger om mindre barnegrupper.

Innledning – enhetene under helse og omsorg

Når vi ser framover, ser vi et utfordringsbilde med flere eldre, oppgaver som kommer til kommunene fra spesialisthelsetjenesten og økt rettighetsfesting for brukere. Ressursene øker ikke i samme takt. Det betyr at vi må finne nye måter å organisere tjenestene på.

Dette arbeides det med allerede, og arbeidet må intensiveres framover. Det er derfor lagt opp til en redusert ramme mot slutten av økonomiplanperioden, dette handler blant annet om organisering av tilbud til brukere med stort behov for tjenester.

Helse og familie

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn*
38 354	-960	-2,44	55,49	57,11	72,59%

*Andel av årsverk til lønn er utenom introduksjonsstønad og kvalifiseringsstønad.

Dette er et område med mange ansvarsområder, og vi beskriver område for område. Enhetens budsjett er utfordrende å legge fordi det er mange usikkerhetsmomenter knyttet til for eksempel sosialhjelp, mottak av flyktninger, kostnader legetjenesten, endringer i avdeling habilitering (f.eks. omsorgslønn, støttekontakt, avlastning med mer).

Vi velger først å gå gjennom de direkte innsparingsforslagene, deretter kommer en gjennomgang område for områder.

Innsparinger

Enheten er bedt om å synliggjøre en innsparing på 1,844 mill.

Enheten har levert inn en liste over innsparinger i prioritert rekkefølge. Tiltakene med prioritet 1 til 3 er innarbeidet i kommunedirektørens budsjettforslag.

Prioritet 1 – Boligarbeid:

Man har jobbet for å få utgiftene ned og inntektene opp, og der man også har lagt om med tanke på hva som dekkes av kommunen når det gjelder bl.a. strøm og internett. Totalt nedjusteres ansvaret med kr 291 000,-.

Prioritet 2 – diverse innsparinger driftskostnader:

Diverse kutt i driftskostnader på flere ansvar, totalt kr 238 000,-. Dette er ostehøvelprinsippet. Velferdstilbud til brukere er kuttet med kr 50 000,- rundt på forskjellige områder innen enheten. Budsjett for tolk reduseres med kr 40 000,-, ut fra en vurdering om at det kan se ut til at behovet går noe ned. På område flyktning reduseres budsjett for vikar med kr 67 900,- inkl. sosiale utgifter. Budsjett for innkjøp av inventar og utstyr innen skolehelsetjenesten justeres ned og det foretas mindre justeringer på budsjett for rus.

Prioritet 3 – 11 % stilling i ambulant team – kr 54 000,-.

Disse 11 % har ikke vært dekket av personal siste del av 2020, enhetsleder kommenterer at ambulerende team har gjort en god jobb med fordeling av timene til rådighet. Ved å kutte 11 % vil man ikke ha mye rom for en økning ved søknader om tjenester selv om tjenester er rettighetsfestet.

Disse tre innsparingene utgjør til sammen 0,583 mill. Det er i tillegg til dette lagt inn en kraftig reduksjon i utgiftene til økonomisk sosialhjelp og en økning i inntektene på legetjenesten. Dette

kommer vi tilbake til under omtale av disse tjenestene, men det utgjør til sammen rett i underkant av 2 mill.

Videre hadde enhetsleder følgende forslag som ikke er innarbeidet, men som vi likevel velger å omtale her:

Prioritet 4 - Psykiatri/rus – innsparing 40 % stilling – kr 219 000,-. Enhetsleder skriver:

«Konsekvensen ved å redusere tilbudet i Soltun vil være på flere nivåer:

Selv om en har opprettet Tingberget bemannet psykiatribolig med svært gode resultater, er det stort press på behandling i psykisk helse og rus. Det er fare for venteliste til behandling og arbeidspresset på de ansatte vil øke.

Kommuneplanen presiserer at en skal tilrettelegge for hjelp til å mestre hverdagens utfordringer, og en skal ha fokus på god samfunnsøkonomi ved å forebygge.

Ved en reduksjon i stilling vil en vurdere å legge ned ulike gruppetilbud. Det er ikke lovpålagt med gruppetilbud, men det har en god forebyggende effekt for mange pasienter. Spesielt med tanke på det sosiale.

Helsetjenestene på dette området har startet å se konsekvensen av samhandlingsreformen for kommunene. Det er flere oppgaver som faller på kommunene, men det følger ikke med penger. Det er tilfeller ved svært ressurskrevende pasienter som kommunen må følge opp. Dette vil det bli mer av i framtiden, og reduksjon av stilling i psykisk helse og rus vil gjøre det vanskelig å møte disse utfordringene i framtiden.»

Prioritet 5 – Habilitering – redusere 40 % fagarbeider ved dag og aktivitetssenter – kr 219 000,-

Enhetsleder skriver følgende om denne innsparingen:

Konsekvens: Et dag- og aktivitetssenter for mennesker med funksjonsnedsettelse er ikke en lovpålagt oppgave. Det er likevel lovpålagt å sikre at brukeren får en hverdag preget med meningsfulle aktiviteter og legge til rette for brukermedvirkning. Kommunen har fokus på «Hva er viktig for deg» i kartlegginger som blir utført i forbindelse med tjenesten som gis.. Mennesker med ulik grad av funksjonsnedsettelse gir også uttrykk for viktigheten av noe å fylle dagene med, opplevelse av mestring og selvstendighet. Dette legges det til rette for på et dag- og aktivitetssenter.

Konsekvensen ved å kutte i stillinger her kan medføre at man må øke antall personal i beboerens hjem.

Ved å kutte 40 % fagarbeider vil en bruker med behov for 1 : 1 bemanning og få et dårligere tilbud, samt at fleksibiliteten som ansatte viser i dag ved å bistå/ samarbeide med andre avdelinger om oppgaver vil forsvinne

NB: Et av satsingsområdene i kommuneplanen er at man skal arbeide aktivt for at mennesker med nedsatt arbeidsevne får utnyttet sitt potensial og videreføre og vurdere videreutvikling av arbeidet til Malmvegen dag- og aktivitetssenter. Dette ivaretas ved dag og aktivitetssenteret.»

Prioritet 6 – Redusere 20 % stilling som helsesykepleier – kr 135 000,-.

Enhetsleder kommenterer at dette vil føre til redusert tilgjengelighet for helsesykepleier i skole eller på helsestasjonen. Dette kan få konsekvenser som problemer med gjennomføring av vaksinasjonsprogram, tidlig hjemmebesøk til mor og nyfødt barn (kravet er innen 7-10 dager etter fødsel). En kan bl.a. få problemer med å få tidlig nok kartlegging av familie og barn for psykiske problemer, rus- og voldsproblematikk.

Prioritet 7 – Redusere 20 % stilling som saksbehandler ved NAV – kr 128 800,-.

Enhetsleder kommenterer at konsekvensen med å kutte her kan bli en merkostnad på sosialhjelp – dersom kapasiteten til oppfølging og saksbehandling svekkes, vil dette kunne medføre økte sosialhjelpsutgifter.

Kommunedirektøren støtte enhetsleders vurderinger når det gjelder prioritet 4-7 og det er grunnen til at de ikke er innarbeidet. Det er likevel nedgang i kostnader på en rekke områder.

Justering og naturlige svingninger innenfor enheten – tjeneste for tjeneste Psykiatri- og rustjenesten:

Kommunen har ikke lykket med å ansette psykolog, men det er budsjettert med at vi skal få dette på plass i løpet av neste år. Vi ser her rent konkret på et samarbeid med nabokommunene om å få dette til. Det er lovpålagt å ha psykolog i kommunene, så vi håper å få dette på plass.

Det ansatt ruskonsulent i prosjektstilling. Her får vi tilskudd fra fylkesmannen til og med 2022, men tilskuddet reduseres etter hvert. For 2021 er tilskuddet 450 000,-. Det må vurderes hva som skal skje med denne prosjektstillingen når tilskuddsperioden er over.

Når det gjelder Tingberget og bemannet psykiatribolig som startet opp i fjor så er det behov for noe økning i ferievikarbudsjett, og dette er innarbeidet. Når det gjelder behov for å kjøpe plasser til brukere, så er dette uforutsigbart. Dette gjelder krevende brukere som kommunen har ansvar for, men ikke klarer å håndtere. Samtidig kan de ikke legges inn i spesialisthelsetjenesten. Budsjett er her kr 75 000,-. I år er det brukt kr 113 000,- men det har ikke vært utgifter her siden april.

Flyktningetjenesten

I budsjettet har vi lagt til grunn mottak av 10 flyktninger i 2021, det er i tråd med mottatt anmodning. I november 2019 ble det fattet vedtak i kommunestyret om at vi skulle ta imot 12 flyktninger hvert år i perioden 20 – 23 (pluss eventuelle familiegjenforeninger), så dette er innenfor den rammen som er satt.

På bakgrunn av flyktnings situasjonen i verden og den pågående Koronapandemien, vet en pr i dag vet en ikke om det kommer noen flyktninger i 2021 til kommunen. For 2020 har vi fått en endret anmodning (fra 12 til 10). Per i dag har det kommet 4 og gjenstår 6. Vi har også fått beskjed om at vi er tildelt ytterligere 6, og påregner derfor at det kommer totalt 10 i inneværende år.

Skulle det komme færre enn planlagt, enten i år eller neste år, vil det bli et tap av inntekter, men også mindre utgifter. Dette må vi eventuelt komme tilbake til i tertialrapportene i 2021. Med de prognosene vi har nå, reduseres inntekter fra integreringstilskudd med 1,634 mill fra 2020 til 2021. Det legges opp til noe ytterligere justering i økonomiplanperioden, og det er da lagt til grunn et mottak på 10 per år. Når det gjelder introduksjonsstønad, reduseres utgiftene med 0,424 mill i forhold til budsjettet for i år, når en ser vanlig introduksjonsstønad og supplerende introduksjonsstønad under ett. Som nevnt under innsparinger reduseres også vikarbudsjettet med kr 67 900,- og skoleskyss og diverse kjøp av tjenester reduseres med kr 45 000,-.

Når det gjelder økonomisk sosialhjelp til flyktninger, ligger det for 2020 an til et overforbruk. (Dette gjelder flyktninger i 5-års perioden, sosialhjelp til alle andre ligger under NAV.) Det legges likevel ikke an til en økning i 2021. Når det gjelder disse utgiftene tas det nå grep på både systemnivå og individnivå for tettere samarbeid og fysisk tilstedeværelse av NAV-kontoret sammen med Flyktningetjenesten. Det er grunn til å tro at mer økonomisk veiledning på et tidligere tidspunkt, raskere avklaring i introduksjonsprogrammet av deltakernes helse og funksjonsnivå, økt fokus på praksis i introduksjonsordningen, aktiv formidling av deltidsjobber, fortsatt aktiv boligsosial oppfølging og tettere samarbeid mellom tjenestene generelt vil ha positive effekter på sikt for at brukerne vil bli i stand til å forsørge seg selv i større grad.

Enheten advarer i sitt innspill til budsjettet mot å kutte i stillinger i flyktningetjenesten. Enhetsleder skriver: «*Dersom en tar ned tjenesten for mye, vil dette gi uheldige signaler til IMDi med tanke på å være en attraktiv kommune for bosetting av flyktninger videre. Evje og Hornnes er som eneste kommune i Setesdal (+ Iveland og Åseral) anmodet om bosetting i 2020. Dersom vi ønsker å gi forsvarlig og god oppfølging de personene vi har bosatt i 2016-2020 (og evt fremtidig bosetting), er det for tidlig å tenke nedbemanning av tjenesten fra neste år.*»

Det er likevel klart at dersom det ikke kommer flyktninger framover, må man se på stillinger på dette området.

Totalt ligger alle ansvar under flyktning med en netto inntekt på 2,591 mill., mot 3,630 mill i 2020-budsjettet. Det betyr at inntektene går ned mer enn utgiftene, og det forverrer budsjettbalansen totalt med 1,039 mill.

Flyktningebilen begynner å bli sliten. Den ble i 2020 EU-godkjent for to nye år. Dersom det allikevel viser seg at det blir nødvendig ny bil, vil enheten vurdere kjøp/leasing og bruk av flyktningefond til dette.

Helsestasjonen

Her er det ikke endringer fra 2020 til 2021, utenom en nedjustering av budsjettet til inventar og utstyr som er omtalt under innsparinger

Legetjenesten

Legetjeneste (inkludert legevakt) har 8,49 årsverk, mot 8,39 i fjor. Økning på 10 % skyldes at en større del av enhetsleders stilling er budsjettert på tjenesten, ut fra en vurdering av hvor mye tid som brukes på dette området. Det er i tillegg til disse 8,49 mindre stillingsprosentene til tilsynslege på Evjeheimen, fengselslege, helsestasjon og køh-lege, dette utgjør 0,68 årsverk. Disse er budsjettert på andre områder. Totalt sett er det 4 leger i 100 % stilling i tillegg til lis-1 lege.

Kommuneoverlegetjenesten kjøpes som tidligere år fra Bygland, og inngår ikke i nevnte årsverk.

Det har vært foretatt en utredning om felles legetjeneste med Bygland kommune, og dette er en sak som vil bli sluttført framover.

I budsjettet for 2019 var det lagt inn 8,264 mill. til legetjenesten (dette inkluderte da alt innen legetjenesten, både privat, kommunalt, legevakt, køh og tilsynslege på de forskjellige lokasjonene.) Ved oppsett av budsjettet for 2020 kom vi fram til en kostnad 9,008 mill. Inne i denne kostnaden er det da også kostnader til leie mv av lokalene på Verksmoen, det er beregnet en kostnad på 0,330 mill.

For 2021 er det per nå lagt inn kostnader på 8,262 mill, altså samme nivå som i 2019. Husleie er da gått ut, i tillegg har vi med bakgrunn i erfaringstall så langt i år lagt inn en inntektsøkning på ca 700 000,-.

Det er noe økning på utgifter til vaktgodtgjørelse (legevakt), ellers mindre justeringer av noen driftsutgifter på bakgrunn av erfaringer med driften så langt.

NAV

Vi har i 2020 sett en stor nedgang i sosialhjelpsutgiftene. De mest nærliggende årsakene til dette er utflytting til andre kommuner av personer som i all hovedsak har vært forsørget av sosialhjelp. I tillegg ser vi også at det har vært overgang til statlige ytelser og forlengelser av eksisterende statlige ytelser på grunn av covid-19 pandemien.

Det er vanskelig å budsjettere sosialhjelpsutgifter, men dersom vi ser på regnskapet for i år ser det ut til at utgiftene kan havne (for sosialhjelp og kvalifiseringsstønad) på 2,400 – 2,500 mill. I 2019 endte de på 4,539 mill, så dette er en svært kraftig nedgang. For 2021 har vi lagt budsjettet på 2,935 mill. Da har vi en sikkerhetsmargin i forhold til forventede regnskapstall for 2020, men ligger langt under nivået fra 2019. Dette området må følges tett opp utover i budsjettåret.

I forhold til 2020-budsjettet betyr en budsjettering på 2,935 mill en nedgang på 1,265 mill til sosialhjelp og kvalifiseringsstønad.

Ellers må vi nevne at boveileder (kalt for miljøvaktmester) er i 2021 i sitt tredje av tre år av tilskuddsperioden (prosjektperioden). Vi søker om tilskudd på kr 610.000,- til dette. Det skal i løpet av 2021 vurderes overføring til fast drift, noe som vil gi økte netto utgifter. Det må da vurderes om denne stillingen bidrar så godt inn i tjenestene at den bør gjøres om til fast. Det er NAV som søker tilskuddsmidler, men miljøvaktmester er organisert under avdeling for habilitering.

Det er økt med 35 % stilling på NAV. Grunnen er en endring fra tidligere hvor vi kjøpte denne stillingen fra NAV Stat, nå belastes den vårt lønnsbudsjett.

NAV består av to ansvar: NAV og boligadministrasjon NAV. For 2021 er det budsjettert med 1,764 mill mindre i utgift enn for 2020.

Habilitering

På dette området øker utgiftene med kr 436 000 sett mot fjorårets budsjett, fra 15,491 mill til 15,927 mill.

Når det gjelder støttekontakt, omsorgsstønad og avlastning er dette vanskelig å budsjettere. Her kommer tjenester til personer som har rettigheter etter lovpålagte oppgaver.

Det er noe økning i omsorgsstønnad (18 %) og per nå har vi 2,4 årsverk på dette området. På Hovslagerveien er det lagt inn ansatte både for beboere og for brukere som er på avlastning. Det er her en økning på ca et årsverk.

Annet under enheten – fengselshelsetjeneste

Arendal fengsel avdeling Evje har store utfordringer på helsesiden, og mer enn først antatt. All erfaring og forskning sier at kvinnelige innsatte har større helseutfordringer enn mannlige innsatte, men man har likevel blitt overrasket over hvor store utfordringene faktisk har vært. Det er ansatt 16% lege og 120 % sykepleier i denne tjenesten. I enkeltperioder har det vært 20 % mer sykepleiertjeneste her, og behovet for en permanent økning er tilstede. Den er ikke budsjettet inn.

Tilskuddet kommunen får for å drifte fengselshelsetjenesten, kommer etter at budsjettet er utarbeidet og vedtatt, og er derfor vanskelig å budsjettere. Det er viktig å være klar over at når det gjelder størrelsen på tilskuddet, så opplyser helsedirektoratet at en ikke kan forvente at det skal dekke alle utgifter til fengselshelsetjenesten. Vi forventer at kommunen må tilføre midler her fremover. Det er ikke spesielle kommentarer til de andre ansvarene under enheten, som ergoterapi og fysioterapi.

Pleie og omsorg

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn
45 562	1 473	3,34	63,71	63,65	91,84 %

Enheten er bedt om å synliggjøre en innsparing på 1,668 mill.

Enheten har levert inn en liste over innsparinger i prioritert rekkefølge. Tiltakene med prioritet 1 til 3 er innarbeidet i kommunedirektørens budsjettforslag.

Prioritet 1

Aktivitetssenteret Evjeheimen: Reduksjon 24% stilling for fagarbeider, utgjør kr. 124 982,-

Konsekvens:

Aktiviteter som medfører at det må være 2 personale tilstede utgår, evt. få bistand av frivillige. Åpningstider som før, dvs. 3 dager i uka, vil ikke kunne utvide til 5 dager senere som vil være ønskelig. Tiltaket medfører ikke oppsigelser av fast ansatte (vakant stilling).

Prioritet 2:

Hjemmehjelpstjenesten: Reduksjon 48% stilling som ufaglært, utgjør kr. 249 965,-

Konsekvens:

Gjennomsnittlig tildelte hjemmehjelpstimer er allerede redusert fra 1,5 timer hver 14 dag til 1,5 timer hver 3 uke. Medfører ikke oppsigelser av fast ansatte, stillingen er vakant.

Innarbeidede tiltak utgjør da 0,375 mill.

Videre hadde enhetsleder følgende forslag til innsparinger, som ikke er innarbeidet, men som vi omtaler:

Hjemmesykepleien:

Reduksjon 50% stilling for sykepleier, utgjør kr. 286 751,-

Konsekvens:

Stillingen var en del av en opptrapping knyttet til bistand til psykisk helse- og rus tjenesten, på grunn av flere oppgaver i hjemmesykepleien knyttet til denne brukergruppen. Hvis en fjerner stillingen vil denne bistanden reduseres, og enhetsleder mener oppgavene må tilbakeføres til psykisk helse og rus. Medfører ikke oppsigelser av fast ansatte, da tiltaket lå i økonomiplanen først fra 2021.

Kommunedirektøren anser ikke dette tiltaket som ønskelig, men ønsker å gjennomføre denne opptrappingen. For å komme gjennom det spesielt vanskelige året 2021 er det likevel avtalt at det budsjetteres med midler til årsverket fra april.

Hornesheimen:

Reduksjon 177% stilling som fagarbeider natt, utgjør kr. 1 006 529,-

Konsekvens:

Dette innebærer en flytting av beboerne på Hornnesheimen og opp til Evjeheimen, og medfører en stor omorganisering innenfor pleie og omsorgstjenesten. Denne omorganiseringen vil naturlig nok måtte gå over tid, og vil derfor ikke gi helårsvirkning, rent økonomisk. Medfører ikke oppsigelser av fast ansatte.

Kommunedirektøren ser at det kan være fordeler med å samle alle institusjonspasienter på et sted, Evjeheimen, og at man her kan omgjøre omsorgsboliger til institusjonsplasser. Det er likevel slik at en slik større omorganisering bør tas i sammenheng med at man ser på behovet for tjenestene totalt, både for personell og bygningsmasse. Se for øvrig kapitlet tidligere i saken om mulighetsrom for å bedre den økonomiske situasjonen.

Rammen på pleie og omsorg øker, og grunnen til det er nedgang i inntekter på området ressurskrevende brukere.

Lokalmedisinske tjenester

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 21	Andel av utgifter til lønn
1 547	-63	-3,94	4,13	4,13	86,66

Enheten er bedt om å synliggjøre en innsparing på 0,110 mill. Ettersom utgiftene fordeles mellom alle kommunene vil dette komme alle kommunene i Setesdal til gode.

Alle fire kommuner i Setesdal er med i samarbeidet. I samarbeidet ligger per i dag: Interkommunal samhandlingskoordinator, koordinator hukommelsesteamet, interkommunal ruskoordinator, ikt-systemansvarlig/superbruker, kardiologi, interkommunal audiograf og kreftkoordinator. 1,547 mill. er Evje og Hornnes kommunes andel av utgiftene.

Et interkommunalt samarbeid på disse feltene gir muligheter for å få prosjektmidler til å finansiere tiltak. Enheten følger dette opp kontinuerlig.

Enheten har for 2021 lagt inn en del innsparinger som er ettårige, på bakgrunn av situasjonen med Covid 19 som medfører mindre kurs og reiser. I tillegg har man økt salg av tjenester til andre noe, slik at mål om innsparing er nådd for dette året. Senere år i økonomiplanen må man igjen påregne noe økte utgifter til reiser m.v.

I desember skal Åseral ta en avgjørelse på hvorvidt de ønsker å gå inn i samarbeidet. Om det skjer, vil det gi en nedgang i kostnadene for alle kommuner.

Drift og forvaltning

Total ramme	Endring i ramme	Endring i %	Årsverk 20	Årsverk 20	Andel av utgifter til lønn
27 762	-2 000	-6,72	31,09	31,09	48,01 %

(Kommentar: Årsverk er inklusiv selvkostområdene.)

Enheten er bedt om å synliggjøre en innsparing på 1,092 mill.

Det er sagt opp to leieavtaler til kommunale tjenester, uten at budsjettet for driftsutgifter er økt. Det gjelder Malmveien dagsenter (flyttet til Soltun) og legekantoret som flytter til Evjeheimen. Til sammen gir dette sparte leieutgifter på 0,835 mill. Tilskudd fiber til private utbyggere, som lå inne i årets budsjett med 0,320 mill, er også fjernet, og ordningen forutsettes avvirket. Det kan komme utgifter til utbygging av fiber gjennom DDA (det digitale Agder, her skal kommunen inngå i et spleiselag. For vår kommune ligger det inne to områder, Hovlandsdalen og Abusland.) Tidspunkt for utbygging er per nå ikke kjent. Dette må vi komme tilbake til når vi vet mer om det, gjennom en budsjettjustering eller budsjettet for 2022. Kommunen gir

Enheten har i tillegg tilskudd til private veier, som ligger inne med kr 80 000,-. Dette er ikke foreslått fjernet. Tilskudd under landbrukskontoret (næringstilskudd landbruk) ligger inne med kr 200 000,-

Det er foretatt en del justeringer innen enheten:

For Oddeskolen (alternativ skoledrift i ombyggingsfasen) er det lagt inn leie til og med sommer 2021. Utgiften går derfor ned i forhold til budsjett 2020, og forsvinner fra og med 2022.

Det var i 2020 lagt inn kr 100 000 + merverdiavgift til klima og energiplan (revisjon). Dette var en engangssum for 2020.

For 2021 er følgende lagt inn:

Prosjekt Geovekst 2020 kr 141 000,- + merverdiavgift. Dette er et prosjekt for å øke nøyaktigheten på våre kart og er viktig for å kunne levere en god og nøyaktig karttjeneste. Prosjektet startet i 2020 og skal slutføres i 2021.

Reguleringsplan Grenjå: Her er det lagt inn kr 200 000,- + merverdiavgift.

Når det gjelder veterinær, er det forventet lavere statlig tilskudd (dette har gått ned i 2020). Det fører til mindre refusjon fra staten, og en høyere egenandel, som også nabokommunene må med og bidra inn mot.

INVESTERINGSBUDSJETTET

Investeringbudsjettet er bygd opp med en inntekts- og en utgiftsside. Finansiering av prosjektene, utenom inntekter som hører til et spesielt prosjekt (f.eks. spillemidler) er lagt inn felles.

I denne delen av saksframlegget beskriver vi planlagte investeringer i årsbudsjettet og økonomiplanen.

Framtidige investeringsbehov

Som vi har beskrevet tidligere i saken er det viktig å holde investeringsnivået lavt for å kunne få ned gjeldsbyrden framover. Det er likevel investeringsbehov som dukker opp, i løpet av eller økonomiplanen eller i årene etter. Vi ønsker å nevne noen ting her.

Fennefoss renseanlegg – renseløsning.

Innen 2025 må vi ha på plass en ny renseløsning for å tilfredsstille utslippstillatelsen på Fennefoss renseanlegg. Dette er på grunn av nytt regelverk. Dette betyr i praksis at vi må bygge inn et biologisk trinn på renseanlegget. Dette skal vi begynne og utrede i 2021. Vi vet ikke kostnadsramme på dette, men enhetsleder tror det kan bli minst 10 mill. Det forventes at vi har et konkret budsjett i løpet av 2021. Når det gjelder ferdigstilling håper vi det muligens kan forskyves litt utover 2025, men det vet vi ikke ennå. Siden dette er innen vann og avløp vil det bli dekket inn over gebyrene, men det vil likevel bidra til økt lånebyrde.

Innløsning av eiendom

Her har vi en uløst sak vedrørende deler av eiendom med gårdsnr 50 bruksnr 30. Denne er i områdeplanen for Evje sentrum regulert til offentlige formål. Eierne ønsker innløsning av eiendommen som er berørt av reguleringen. Det er foretatt en takst på denne delen av eiendommen. Kommunen har ikke gitt noe konkret tilbud til eier etter at taksten forelå. Denne saken må nå tas videre. Dette er ikke lagt inn i budsjettet og vi må eventuelt komme tilbake til dette i en budsjettjustering.

Behov for boliger innen helse og omsorg

Dette skal utredes i 2021. Vi viser blant annet her til varslet behov om boliger til unge med ulike funksjonsnedsettelse, omtalt tidligere i saken.

Annet - inntekter

Det kan enkelte år bli inntekter fra tomtesalg som ikke er budsjettet. Dette må vi komme tilbake til og regulere budsjettene for når det er aktuelt.

Investeringsprosjekter i økonomiplanperioden

2021:

Her omtales prosjekter som ligger inne i bare 2021, eller i 2021 og videre i økonomiplanperioden.

Universell utforming inngang kommunehuset

Det har lenge vært behov for å gjøre denne justeringen for at det skal bli bedre tilgang til bygget for alle. Det har vært en prosess for å få lov til å gjøre disse endringene på grunn av vernebestemmelser. Det er ble gitt tillatelse i 2019, og prosjektet var egentlig planlagt i 2020, men ble forskjøvet for å finansiere andre investeringer. Den legges nå inn i 2021. Rammen er kr 500 000,-, hvorav merverdiavgiftskompensasjon kr 100 000,-.

Ikt i skolen

Dette er en fast, årlig investering for hele økonomiplanperioden. Det legges inn midler til kjøp av klassesett til 8. klasse. Kr 325 000,- legges inn, herav merverdiavgift kr 65 000,-.

Renovering Evje ungdomsskole

Kr 20 200 000,- ligger inne i 2021. kr 1 200 000,- ligger inne i 2020, til sammen er dette 21,400 mill, som er ramme fastsatt for prosjektet av kommunestyret tidligere i høst. 20,200 mill er brutto ramme, og netto ligger det inne 16,160 mill.

Inventar Evje ungdomsskole

I forbindelse med utbyggingsprosjektet er det lagt inn kr 1 000 000,- til inventar, netto kr 800 000,-.

Vann og avløp

Det ligger inn kr 3 750 000,- hvert år i økonomiplanen, til prosjekter innen vann og avløp. For vann og avløp gjelder ordinære regler for merverdiavgift (ikke kompensasjon, men som i privat regnskap) så her er det nettosummer som ligger inne.

Fornyelse maskinpark

Her er det lagt inn kr 1 500 000,- i 2021 og 2022. Dette gjelder maskiner til bruk innen selvkost og vei, og er vurdert som nødvendig for å holde en god nok standard på maskinparken. Maskinene brukes hver dag innen vann, avløp og vei, men også innen park, kultur, friluftsliv og bygg. Hele kommunen strøs med eget mannskap og kommunen bemanner to maskiner (roder) med brøyting.

Startlån

Det er lagt inn et utlån på kr 5 000 000,- i 2021, og i hele økonomiplanperioden. Det er også lagt opp til å låne 5 mill hvert år, men dette må vurderes underveis. Det vises til omtale tidligere i saken. Det er lagt opp til at vi i 2021 skal betale ned startlån med 1,337 mill., og at vi skal motta 1,262 i avdrag inn, med noe økning i økonomiplanperioden. Disse postene må vi følge opp gjennom året.

Egenkapitalkrav klp

Dette er en fast post hvert år. Vi kjenner ikke sikkert konkret beløp i 2020, men har lagt inn kr 750 000,-.

Inntekter

Det er lagt inn tomtsalg med kr 200 000,- per år fra 21-23, og kr 100 000,- i 2024. Her kan det bli endringer.

Det er lagt inn avdrag på lån i forbindelse med Flatebygd vannverk, kr 30 000,- per år. I forbindelse med salg Oddeskogen er det budsjettert med forventede avdrag på kr 1 350 000,- i 2021 og 2022,-, lånet er deretter nedbetalt. Det er også lagt inn utbyggingsavtale Hornnåsen, med netto inntekt kr 5 000,- per år.

2022-2024:

Dette gjelder prosjekter som ikke er med i 2021, men bare senere år i økonomiplanperioden

Nærmiljøanlegg Evje-skolene

Her er det lagt inn kr 5 000 000,- i 2022, netto kr 4 000 000,-. Det må finnes en løsning innen denne økonomiske rammen, og planlegging skjer i 2021.

Trafikksikkerhetsplan

Her er det lagt inn kr 312 500 (netto kr 250 000,-) per år fra 2022-2024. Det var egentlig planlagt midler også i 2021, men dette er ikke lagt inn fordi vi forsøker å holde investeringsnivået nede.

FORMELT GRUNNLAG

Kommuneloven kap 14 – økonomiforvaltning

§14-2 slår fast at kommunestyret selv skal vedta økonomiplanen og årsbudsjettet.

§14-3 sier blant annet:

- *Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet.*
- *Formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.*
- *Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret eller fylkestinget behandler den.*

§ 14-4:

«Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.

Departementet kan gi forskrift om bevilgningsoversikter, økonomiske oversikter og oversikter over utviklingen i gjeld.»

KOMMUNESTYRETS VEDTAK:

Vedtak:

Det framlagte årsbudsjett vedtas i henhold til obligatoriske oppstillinger (vedlagt) som Evje og Hornnes kommunes driftsbudsjett for 2021. Sum bevilgninger drift er kr 234 968 800,-.

Driftsbudsjettet vedtas på netto ramme, fordeling mellom rammene framgår av bevilgningsoversikt drift.

Investeringsbudsjett vedtas i henhold til obligatorisk oppstilling, med kr 28 178 700,- til fordeling.

Investeringsprosjektene vedtas på brutto ramme, fordeling fremgår av bevilgningsoversikt investering til fordeling.

Økonomiplan for perioden 2021 – 2024 vedtas:

- Med rullering av kommuneplanens handlingsdel
- I henhold til obligatoriske økonomiske oppstillinger

Skattesatsene (skattørene) settes til den maksimalsats Stortinget bestemmer.

For eiendomsskatteåret 2021 skal det skrives ut eiendomsskatt etter eiendomskatteloven (esktl) § 3 første ledd bokstav c – «berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum». Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2021 er 7 promille, jfr esktl. § 11 første ledd. Eiendomsskatten forfaller i to terminer: 30.04 og 31.10 i skatteåret. Takstvedtekter for eiendomsskatt i Evje og Hornnes kommune, vedtatt i kommunestyret 30.05.13, skal gjelde for eiendomsskatteåret 2021, jfr. esktl. § 10.

Låneopptak for 2021 settes til inntil kr 21 000 000,-. Avdragstid settes til 40 år.

Ramme for låneopptak startlån settes til 5 000 000,-. Avdragstid settes til 30 år.

Kommunale avgifter, gebyrer, egenandeler og husleiesatser vedtas ihht vedlegg.

Når det gjelder foreldrebetaling i barnehage settes den til nasjonal makspris.

Vederlagsbetaling for institusjonsplass settes til maksimalt kr 906 952,- per plass i 2021, ut fra de reelle utgiftene i budsjettet, jfr. Vederlagsforskriften.

Tilskuddet til de politiske partiene i kommunen oppjusteres tilsvarende deflatoren i statsbudsjettet, 2,7%.

Det foretas følgende interne finansieringstransaksjoner:

- Det brukes kr 2 435 500,- av fritt disposisjonsfond, og kr 413 600,- av enhetsfond ungdomsskolen. Enhetsfond ungdomsskolen skal benyttes til kostnader med innglassing hovedinngang i henhold til vedtak i sak om justert kostnadsramme rehabilitering Evje ungdomsskole.
- Det overføres kr 810 000,- til investeringsbudsjettet som finansiering av investeringene.
- Det avsettes kr 902 200,- til kraftfond (konsesjonsavgifter og avkastning på midlene)
- Det brukes kr 1 100 000 av kraftfond; Kr 700 000,- til dekning av overføring til Setesdal regionråd (næringsarbeid), og kr 400 000,- til infrastruktur (overføring til investering).
- Det brukes og avsettes til bundne fond utover dette i henhold til vedlagt oppsett i økonomiplanen.

Kommunedirektøren delegeres følgende fullmakter i forbindelse med budsjettet for 2021:

- Tilleggsramme for lønn og pensjon fordeles administrativt når lønnsvekst og pensjonsvekst er kjent.
- Midler satt av på sentral ramme vedr. barnehage, leirskole og moderasjonsordning sfo kan fordeles administrativt mellom aktuelle enheter.
- Sentrale inntekter budsjettert i forbindelse med covid-19 (kr 2 969 000,-) fordeles administrativt til enhetene når ekstra kostnader/tap av inntekter blir kjent. Kommunestyret holdes orientert om fordelingen.

Dagens ordning med tilskudd til fiber for privatpersoner avvikles fra og med 2021. Kommunen prioriterer framover kun prosjekter som kvalifiserer til statlig/fylkeskommunal medfinansiering.

Enhet Pleie og omsorg tilføres 125.000. Dette øremerkes at 24% vakant fagarbeider stilling ikke utgår.

Finansiering. Økt bruk av disposisjonsfond kr 125.000.

Kommunedirektøren arbeider videre med utredninger som skal ferdigstilles i forkant av budsjettprosessen for 2022. Dette gjelder følgende områder:

- Utredning av barnehagetilbudet.
- Utredning av institusjonstilbudet for eldre.
- Utredning av boligbehov innen helse og omsorg, herunder behov for nye boliger til aktuelle brukergrupper.
- Det utredes i løpet av 2021 opprettelse av stilling som sosiallærer i barneskolene våre.
- Kommunestyret ber administrasjonen videreutvikle og forsterke foreldreveiledning for førstegangsførelde gjennom tilbud om foreldreveiledningskurs. Tilbudet utvikles innenfor eksisterende rammer. Fremdrift rapporteres til levekårsutvalget.
- Kommunestyret ber administrasjonen utarbeide en handlings- og tiltaksplan mot vold i nære relasjoner. Saken fremmes gjennom levekårsutvalget i løpet av 1. halvår 2021.